"Eu cred că mă disting de Adam prin limba română. Nu? Deosebirea între Adam şi mine e că el nu ştia româneşte."

(Petre ȚUȚEA)

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL VI,
Nr. 2/62
februarie
1996

16 pag. - 600 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, ELVEȚIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

SPIRITUL VIU AL DREPTEI CREȘTINE

Care era în fosta societate românească (grevată mai mult de povara complicității decât de "teroarea" în numele căruia se mai ticluiesc încă arhivele "disidenței") imaginea Occidentului? Să ne amintim: propozițiile de tipul "cutare a rămas **dincolo**" transformau realitatea din spatele cortinei de fier într-un teritoriu mitic. Un adverb de loc conota astfel transcendența unui teritoriu paradisiac. La aeroport, fericitul care izbutea să treacă de porți, către zona de îmbarcare, căpăta, pentru cei rămaşi îndărătul unui geam nespălat, statura unui erou şi prestigiul unui inițiat. Pe temeiul acestui orizont de aşteptare, cei plecați şi cei rămaşi pecetluiau un pact iluzoriu definitiv. Exilatul expedia la vatră semnale eliptice şi primea în schimb rezumate nostalgice, perfect paralele cu adevărul cotidian. Nici o minciună nu era de prisos pentru a salva mitul occidental. Cel aflat "înlăuntru" îşi păstra astfel nădejdea unei "alte lumi" (idealmente normale), în vreme ce insul rătăcit "dincolo" căuta să-şi justifice, pentru a nu înnebuni, propriile opțiuni. Emigrația devenise, în fond, interstițiul unor fundături simetrice.

Nu se poate nega faptul că mitologizarea Occidentului a contribuit la eroziunea infernului comunist. Orice credință – fie ea profană ca expresie şi conținut – eliberează o energie care poate primi, la o adică, semnificații contestatare active sau pasive. Cu toate acestea, idolatria respectivă – fondată pe o himeră legitimantă – a avut de la început până la sfârşit un revers funest, despre care nu se vorbeşte îndeajuns.

Mulți dintre bunicii noştri au murit "aşteptându-i pe Americani". Descendenții lor au preluat diverse mode şi modéle apusene, convinşi că mimetismul este un act de bravură. Dar orbirea cea mai gravă s-a produs în sânul intelectualității anilor '70, care a îmbrățişat – inconştient – teoria convergenței sistemelor. A fost la noi o infuzie de volume semnate de autori occidentali marxişti sau marxizanți. În acest fel, stânga occidentală a pătruns în România pentru a pregăti, cu două decenii înainte, cadrul mental al evoluțiilor post-gorbacioviene. Iată una dintre explicațiile faptului că la ora actuală o droaie de tineri intelectuali români îşi trăiesc dezinvolt (şi uneori agresiv) entuziasmul stângist. Trebuie să recunoaştem că fenomenul este cu totul grotesc în raport cu suferințele pe care comunismul – acest corolar al doctrinelor de stânga – le-a adus poporului nostru.



În principiu, stângismul politic este etatist, egalitarist, progresist, pozitivist şi ateu. Caracterul utopic al unei asemenea viziuni nu mai trebuie, cred, demonstrat, după atâtea orori şi eşecuri istorice. Supraviețuirea unui anume stângism anacronic şi scandalos trebuie pusă pe seama inerției: dar nu atât inerția comunismului de tip sovietic, cât aceea a marxismului "subțire" de tip occidental. Acum zece-cincisprezece ani, un tânăr intelectual se credea absolvit de vina adeziunii sale la P.C.R. dacă avea pe masă textele lui Barthes sau Garaudy. Astăzi, acelaşi ins crede că poate scăpa de aerul provincial pe care izolarea i l-a impus, dacă îl citează pe... Bernard Henri-Lévy!

După cum se vede, dacă mitologizarea Occidentului a precipitat (parțial) prăbuşirea comunismului, tot ea a reuşit să asigure – la capătul celălalt al tunelului – supraviețuirea ideologiilor stângiste. Oportuniştii noştri întârziați ignoră însă – din pricina ochelarilor idealizanți prin care zăresc realitatea culturală apuseană – nişte evoluții care nu mai pot fi neglijate. Mă refer mai ales la evidența că decăderea lagărului comunist şi deprecierea marxismului occidental sunt evenimente sincronice (chiar dacă nu neapărat intercauzale). Dacă Sartre nu mai e nici măcar răsfoit sau dacă "revoluționarul" Costa Gavras a putut scoate un film ("Mica Apocalipsă") în care îşi deplânge tinerețea (etimologic vorbind) "sinistră", lucrul se datorează unor realități istorice pe care nici o impostură morală nu le mai putea îmbrobodi. Ar trebui ca junii stângişti de la noi să vadă coada intelectualilor occidentali în fața oficiului de spălat conştiințele. În anii '70, pe când genialul Soljenițîn era etichetat drept "reacționar", Philippe Sollers – personaj de "Larousse" – publica un iresponsabil elogiu consacrat lui... V. I. Lenin. Astăzi, domnia-sa le vorbeşte studenților (nimeni nu îi refuză o atare competență!) despre "imaginarul scatologic" în literatură...

Lăsând deoparte întrebarea "cum se (mai) poate întruchipa o stângă post-comunistă?" (e ca şi cum te-ai întreba, cu Montesqieu, "cum se poate să fii persan?"), e limpede că noua generație din România trebuie ferită de perversiunea gândirii socializante, nu atât printr-o campanie excitată, cât printr-o chemare la ordinea bunului-simț. Pentru ca acest proces să fie viabil, trebuie să decomplexăm, sau mai exact să de-satanizăm, gândirea de dreapta, adică acea viziune a lumii în care Dumnezeu, responsabilitatea istorică a elitelor şi drepturile reale (nu doar presupuse) ale persoanei umane ca icoană divină capătă rostul pe care îl merită. În prezența atâtor discursuri dizolvante, necesitatea de a recupera, de a pune în discuție şi a valoriza patrimoniul spiritual al unei drepte autentice devine imperioasă. Pentru că dreapta nu este – aşa cum vor să creadă adversarii ei – un "integrism" oarecare. În toată experiența religioasă a umanității, dreapta simbolizează stilul eficient, atitudinea corectă, morala consecventă, spiritul de jertfă şi cavalerismul inimii. După Înălțare, Mântuitorul şade "de-a dreapta Tatălui", adică în locul ce i se cuvine Cuvântului "prin care toate s-au făcut". Arhitectura Ierusalimului de sus are şi ea unghiuri drepte. În perspectiva acestui model ceresc, dreapta este căpătâiul auroral al faptelor bineplăcute lui Dumnezeu. Aşa trebuie să gândim spiritul unei politici de dreapta, ca implicare decisivă în destinul cetăților noastre.

Dar să nu uităm un lucru: a fi de dreapta (pe temeiurile noastre ortodoxe) nu înseamnă deloc a urî Occidentul, şi asta din cel puțin două rațiuni. În primul rând, Occidentul a produs o pleiadă de gânditori de dreapta care, de la Părinții Bisericii latine şi până la Josephe de Maistre sau René Guénon, au înțeles cum se cuvine (adică în adânc şi în secret) destinul omenirii apusene. Cei care l-au asimilat pe Pseudo-Dionisie Areopagitul, cei care au construit catedralele, cei care au refuzat ruşinea regicidelor şi cei care au luptat – cu arma sau cu gândul – împotriva lățirii bolşevismului, toți aceştia nu locuiau în altă lume decât în cea occidentală. Această amplă respirație a dreptei apusene trebuie sădită în cultura noastră de azi şi de mâine.

În al doilea rând, "cugetul drept" decurge din creştinism, adică din religia iubirii. Numai detractorii neîmpăcați ai dreptei – aceia care se grăbesc să arunce un tezaur neînțeles în ograda psihotic-păgânească a hitlerismului – vor să creeze neştiutorilor impresia că "a fi de dreapta" se reduce la a citi dimineața, la prânz şi seara din *Mein Kampf*! Asemenea confuzii trebuie să înceteze; dar nu vor înceta câtă vreme nu vom conferi revenirii noastre la **dreapta credință** (şi, implicit, la o viață politică onestă) un cuprins inteligent, clar şi răzbătător.

Avantajul gândirii de dreapta nu este unul circumstanțial sau strategic. **Dreapta autentică este mereu actuală, pentru că rădăcinile ei sunt atemporale, iar scopurile ei ultime sunt transistorice**. De aceea, o nouă generație de dreapta poate începe totul "de la zero", fără sentimentul unor pierderi irecuperabile. Instrumentele intelectuale "evoluează", retoricile devin poate mai subtile, argumentele se sporesc sau se reiau în forme diferite, dar adevărul – cel care eliberează demnitatea eschatologică a insului – nu se mişcă de pe orbita lui eternă.

Ceea ce ne lipseşte astăzi este, înainte de toate, o direcție morală care să nu uniformizeze, putând totodată orienta; un proiect spiritual care să inspire acțiunea politică fără a prescrie rețete, dar mai ales un stil de viață care să ne rupă de infectul trecut comunist, propulsându-ne simultan spre un viitor respirabil. Vom avea oare – măcar acum – răgazul de a umple cu propria noastră ființă prăpastia acestor lipsuri? Greu de spus. În orice caz, răspunsul nu poate fi ocolit pe la stânga.

Andrei ZIMBREANU

... UNDE D-L PLEŞU NU MAI ARE DREPTATE

Am scris în Numărul trecut, chiar pe această pagină, despre partea de dreptate pe care o avea d-l Andrei Pleşu în cele câteva articole din "Dilema" în care s-a referit la anumite manifestări actuale ale dreptei româneşti (observăm, în treacăt, că domnia-sa, deşi semnalează tendinţa "falsificatoare" curentă de **a vorbi** de "stânga" şi de "dreapta", dar de **a gândi** la *extrema* stângă şi la *extrema* dreaptă, îi cade însuşi pradă!). Am găsit înţelept să ne asumăm carenţele propriei tabere, conform principiului banal că o boală nu poate fi tratată decât în măsura în care este conştientizată ca atare. Demersul nostru a lezat multe sensibilităţi, aşa cum anticipasem; desigur, e neplăcut – ca să păstrăm analogia anterioară – să ţi se arate că eşti "bolnav", când tu te credeai perfect "sănătos"...

În cele ce urmează, revenim (aşa cum promisesem) asupra respectivei serii de articole, pentru a da seama, din punctul nostru de vedere, şi de câteva dintre acele locuri în care ni se pare că d-l Pleşu nu mai are dreptate. Vom proceda simplu, respectând succesiunea textelor şi "amendându-le" după caz, fără a-i atribui autorului nişte rele intenţii, ci doar o oarecare superficialitate sau ambiguitate atitudinală.

D-l Pleşu începe prin a-şi formula regretul că "în România de azi, «centrul» nu e încă posibil" sau, altfel spus, că este exclusă "plauzibilitatea unui amplasament «obiectiv»". Nu ştim dacă nu cumva, politiceşte vorbind, "centrul" nu reprezintă (la noi sau aiurea) numai o frumoasă utopie, aşa cum utopică rămâne, până la urmă, şi "obiectivitatea" diferiţilor *subiecţi*. Dacă nu ne-am teme că ni se pot imputa şi nouă anumite "idealisme", atunci i-am reproşa d-lui Pleşu un principial *idealism politic*. Dar problema poate fi privită şi dintr-un alt unghi, care transcende politicul. D-l Pleşu trece drept un gânditor de formaţie *creştină*. Judecat prin această prismă, devenirea domniei-sale poate fi considerată surprinzătoare. Pornit de la atracţia *credinţei*, iată-l ajuns la fascinaţia *dilemei*. "Centrismul" însuşi (*şi... şi* sau *nici ... nici*) trimite la sfera dilematicului, care desfide "credinţele" şi favorizează "îndoielile". Dacă nu ne-am teme că ni se pot imputa şi nouă anumite devieri de la linia creştină, i-am reproşa d-lui Pleşu o oarecare *inconsecvenţă religioasă*. Simţindu-ne însă noi înşine atât de nedesăvârşiţi ("prizonieri ai unui crez funest"), îndrăznim să spunem că de un singur lucru ne temem mai mult decât de a-i face reproşuri d-lui Pleşu: anume de cuvintele Scripturii... "Iar îngerului Bisericii din Laodiceea scrie-i: Acestea le spune Cel ce este Amin, martorul cel credincios şi adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu: Ştiu faptele tale; că nu eşti nici rece, nici fierbinte. O, de-ai fi rece sau fierbinte! Dar aşa, fiindcă eşti *căldicel – nici fierbinte, nici rece* – am să te vărs din gura Mea!" (*Apoc.* 3, 14-16; subl. n.)...

Al doilea text al d-lui Pleşu începe cu mărturisirea unei aşteptări înşelate: "M-aş fi aşteptat ca seria de articole publicate în «Dilema» de Z. Ornea cu privire la dreapta românească interbelică să provoace o sumedenie de ecouri critice, aşa încât să asistăm, în sfârşit, la reconsiderarea civilizată, dar necomplezentă a unui subiect, compromis, de obicei, prin partizanat ireductibil, umori tulburi, traume şi resentimente. Reacţia aşteptată nu s-a produs". Va să zică, d-l Pleşu recunoaşte, chiar dacă pe ocolite, că multe dintre articolele d-lui Z. Ornea (absorbite, în urmă, în materia unui volum substanţial: *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, Editura Fundaţiei Culturale Române, Bucureşti, 1995) sunt "extrem" de discutabile, subiectul reclamând o "reconsiderare civilizată, dar necomplezentă" (mai jos se foloseşte cuvântul "reacţie"). Cu toate acestea, nu numai că n-a găsit de cuviinţă să le amendeze cât de cât în scrisul domniei-sale, dar le-a şi girat indirect, ca director al revistei în care au apărut, ani de-a rândul. Critica lor ar fi fost treaba... legionarilor! Sau, mă rog, a oricui altcuiva *în afara domniei-sale*! Căci d-l Pleşu are multă grijă să nu pară cumva "reacţionar"...

Cazul d-lui Z. Ornea e mult mai complex decât ar părea la prima vedere. Nu numai pe legionari îi consideră extremişti, ci întreg frontul dreptei. Sunt atacaţi cu multă îndârjire, bunăoară, şi un Nichifor Crainic sau un Mircea Vulcănescu, care au fost mai degrabă adversari ai legionarismului. Sub paravanul "extremei drepte", d-l Z. Ornea atacă violent *valorile naţionale şi valorile creştine, tradiţia în genere*. E o naivitate, deci, să înfunzi discuţia în problema legionară. Nu legionarismul trebuie apărat în primul rând de şarjele acestui demolator de meserie, ci însuşi sufletul românesc. D-l Z. Ornea diabolizează "specificul naţional" (şi, implicit, religia ortodoxă) prin asociaţie cu "extremismul politic"; e un atentat perfid la chiar temeiurile lumii româneşti. Demersul nu este singular, ci face parte dintr-o vastă campanie anticreştină şi antiromânească, faţă de care d-l Pleşu însuşi – ca *intelectual român şi creştin*, dar şi ca fost ucenic al lui Constantin Noica (nici acesta cruţat în context) – ar fi avut, credem, datoria morală "să reacţioneze", în modul "civilizat, dar necomplezent" pe care-l sugerează altora.

Printre caracteristicile "degringoladei legionare" (asupra căreia am căzut de acord că este în multe privinţe reală), d-l Pleşu evidenţiază şi câteva aspecte de "incoherenţă" ale "discursului legionar". Când ajunge la problema atât de delicată a "antisemitismului", domnia-sa trage însă concluzii destul de superficiale, lăsând impresia că *ţine neapărat* ca legionarii să iasă drept vajnici "mâncători de evrei", căci altminteri "discursul antilegionar" ar pierde unul dintre principalii săi cai de bătaie. Autorul joacă pe cartea marii nedumeriri: "Unii se declară pe faţă antisemiţi, invocă Protocoalele Înţelepţilor Sionului şi iudeo-masoneria, alţii, când se vorbeşte de antisemitismul legionar, joacă stupoarea indignată şi dezgustul. (Există şi cazul în care una şi aceeaşi persoană adoptă succesiv sau simultan ambele atitudini!)". Dar poate că tocmai în paranteza din urmă se află începutul unui răspuns mai nuanţat...

Desigur, ar trebui stabilit ce se înţelege prin "antisemitismul" acesta. Cât de prost e cuvântul, am arătat-o cu alt prilej ("Naţionalismul faţă cu antisemitismul", în Numărul nostru din septembrie 1995, p. 2). Cum însă s-a încetăţenit mai pretutindeni, ne vedem siliţi să-l întrebuinţăm ca atare. Cert este că atitudinile "antisemite" nu pot fi reduse la o singură raţiune sau la o singură formă de manifestare şi, în consecinţă, nu pot fi judecate toate cu aceeaşi măsură. Există multe nuanţe între tipul inferior (ura viscerală şi agresivă) şi tipul superior (vigilenţa discretă şi refuzul tacit de "a face jocul" unei anumite propagande). Dacă există uneori o stare conflictuală evidentă – fie de idei, fie de fapte – între personalităţi sau grupări evreieşti şi personalităţi sau grupări neevreieşti, aceasta trebuie corect judecată, în cauzele şi în efectele ei, dincolo de orice apriorism. Românul care "reacţionează" ferm, dar decent, ca român onest, la un afront evreiesc, nu este "antisemit" cu tot dinadinsul, ci doar un naţionalist care veghează la fiinţa şi la onoarea neamului său (aşa cum şi evreii veghează la ale lor). Acelaşi român, din aceleaşi raţiuni, va *re-acţiona* la fel şi la o *acţiune* antiromânească venită din altă parte. De ce adică, la el acasă sau pe aiurea, evreul are dreptul să fie *tradiţionalist* şi *naţionalist*, iar alţii nu? Cum am mai spus-o, evreii nu greşesc când îşi apără fiinţa şi îşi afirmă specificitatea. Greşesc însă când vor să interzică altora să facă acelaşi lucru, decretându-i automat "extremişti", "fascişti", "antisemiţi", "fundamentalişti" etc. Pornind de la aceste consideraţii de principiu, ni se pare admisibil, în ciuda insinuantei perplexităţi a d-lui Pleşu, că "una şi aceeaşi persoană poate adopta, succesiv sau simultan, două atitudini": una de "antisemitism" (adică de re-acţiune la anumite excese evreieşti), alta de "filosemitism" (ca recunoaştere a unor valori evreieşti incontestabile, particulare sau comunitare). Dacă o astfel de persoană va fi tendenţios numită "antisemită", în sensul năprasnic pe care propaganda l-a dat acestui cuvânt (pogromuri, camere de gazare, cadavre spânzurate în cârlige de abator), desigur că se va simţi nedreptăţită şi va contesta legitimitatea etichetei. Pe de altă parte, asta n-o va împiedica "să se declare pe faţă" avizată asupra *anumitor* demersuri amendabile ale taberei evreieşti (şi chiar preocupată de contracararea lor).

Să venim acum la raportul mai concret dintre legionarism şi "antisemitism". Legionarii, pe fondul general al epocii, s-au considerat datori să divulge şi să contracareze anumite "manevre" evreieşti, dar nu şi-au propus niciodată, în mod programatic, o acţiune antievreiască globală şi exterminatoare, de felul celei naziste. O dovadă în acest sens este şi faptul că soarta evreilor a fost mult mai blândă în România decât în ţările învecinate, iar rarele violenţe fizice împotriva acestora n-au fost în primul rând de sorginte legionară, ci mai degrabă puse în cârca legionarilor, din interese lesne de bănuit (cum a fost şi cunoscuta mistificare cu "cadavrele de la abator", ticluită, se pare, în birourile Siguranţei). Altminteri un Codreanu a putut sta de vorbă decent, chiar la Casa Verde, cu rabinul David Şafran, căruia i-a şi făcut o puternică impresie. Nae Ionescu, deşi "ideolog al Legiunii", a avut în preajma lui numeroşi discipoli evrei. *Jurnalul fericirii* al lui N. Steinhardt (totuşi evreu) stă şi el mărturie pentru o viziune mai nuanţată asupra fenomenului legionar. Aşa cum pe Eminescu "antisemitismul" ideologic nu-l împiedicase să aibă relaţii foarte cordiale cu un M. Gaster sau H. Tiktin, nu-i împiedicase nici pe atâţia intelectuali legionari să aibă prieteni buni printre evrei (a se vedea prieteniile dintre M. Eliade şi M. Sebastian, C. Noica şi Edgar Papu ş. a.). Sunt legionari şi legionari, evrei şi evrei, situaţii şi situaţii. Ceea ce vrem să se înţeleagă este că opţiunea legionară nu implică automat "violenţa oarbă împotriva evreilor", chiar dacă anumite excese, ale unor persoane sau ale unor grupuri marginale, nu se pot tăgădui. D-l Pleşu se arată oripilat de imperativul exprimat de Codreanu prin cuvintele: "înlăturarea primejdiei jidăneşti". Desigur, ele nu sună bine astăzi. Expresia trebuie însă judecată prin raportare la limbajul curent al epocii respective şi la ansamblul realităţilor concrete de atunci. Pentru legionari, "primejdia jidănească" se confunda cu aceea a "bolşevizării" ţării, lucru care se va şi întâmpla mai târziu *tocmai cu contribuţia masivă a evreilor* (ce au făcut şi mai toată agitaţia comunistă de dinainte de 1945, dar şi mai toată opera de comunizare internă din anii următori). Dacă speculaţiile economice şi agitaţia subversivă ar fi avut alţi protagonişti, atunci primejdia s-ar fi numit în consecinţă şi poate că atunci nu i-ar mai fi sunat nici d-lui Pleşu chiar atât de urât...

E greu de stabilit astăzi dacă legionarii *autentici* (nu pleava oportunistă a "septembriştilor" din 1940, care – cu puţine excepţii – n-aveau în comun cu legionarismul decât cămaşa verde) au ucis evrei sau nu. Cert este că nu asta a fost principala lor preocupare şi că nu prea e de crezut că o adunătură de "pogromişti" ar fi putut fi urmată *de bunăvoie* de atâtea personalităţi de elită, martirizate ele însele – cu sutele sub Carol II, cu miile sub Antonescu şi cu zecile de mii sub comunişti. Motivaţiei stângace a d-lui Coja (lipsa "argumentelor ştiinţifice" pentru "demonstrarea" presupuselor crime legionare împotriva evreilor) i se adaugă replica la fel de stângace a d-lui Pleşu: "Că au fost omorâţi evrei în România sub comandă legionară nu «se demonstrează», ci *se atestă* prin documente". Dar ce înseamnă "documente", în cazul de faţă? Nu cumva se reduc ele la nişte mistificări propagandistice şi la simplele declaraţii tendenţioase ale unor evrei? În primul caz, ar fi ca şi când s-ar da credit poveştilor cu "terorişti" din decembrie '89 sau zvonurilor lansate în timpul mineriadei din iunie '90 (cu "maşina de bani" de la sediul liberalilor, cu armele de la sediul ţărăniştilor, cu drogurile de la Universitate, pe care nimeni nu le-a văzut, dar de care mulţi au rămas până astăzi convinşi). În al doilea caz, se ridică o problemă de principiu: de ce pe unii i-am crede pe cuvânt, iar pe alţii nu? Împotriva afirmaţiei lui Petre Ţuţea că "legionarii n-au omorât nici un evreu", d-l Pleşu montează un întreg scenariu al discreditării, bazat pe un raţionament deconcertant: că dacă P. Ţuţea se amuza uneori să facă "afirmaţii enorme", atunci tot ce nu-i convine d-lui Pleşu trebuie să intre în această categorie a enormităţii! În schimb, celeilalte tabere pare să i se acorde credit necondiţionat.

În felul acesta, întreaga discuţie alunecă în irelevanţă. Pornit, sub cuvânt de "obiectivitate", să combată "legenda aurită" despre Legiune, d-l Pleşu eşuează, la rându-i, în "legenda neagră". În felul acesta, cititorii fideli ai "Dilemei" au aflat de la domnia-sa ceea ce ştiau dinainte. Numai noi am aflat, poate, ceva în plus: că o nouă dreaptă românească (mai mult sau mai puţin "legionară") nu se mai poate construi astăzi decât ţinând seama *în egală măsură* şi de **dreptatea** şi de **ne-dreptatea** adversarilor ei.

Răzvan Codrescu

Imaginea de pe pagina întâi:
Sorin Dumitrescu, *Arhanghelul Mihail* (studiu)

PROFILURI LIRICE: SERGIU GROSSU



D-l SERGIU GROSSU, remarcabil poet şi publicist, mărturisitor neobosit al românismului şi al ortodoxiei, s-a născut la 14 noiembrie 1920, în comuna Cubolta, judeţul Bălţi. În iunie 1940, în chiar ziua cedării Basarabiei, se strămută cu familia dincoace de Prut. Aici va face studii universitare de filosofie şi filologie şi va desfăşura o intensă activitate publicistică, numărându-se printre principalii colaboratori tineri ai "Gândirii" din ultimii ei ani. În 1940 debuta editorial cu un volum de epigrame, deşi vocaţia sa era aceea a unui poet religios, pe linia Arghezi –Voiculescu – Crainic. Între 1941 şi 1943 a fost redactor în Direcţia Presei din Ministerul Propagandei (Serviciul Gazetelor), veghind asupra a două publicaţii: "Basarabia" şi "Transnistria". După război, se va apropia de organizaţia ortodoxă "Oastea Domnului" şi va urma, fără a le fi putut definitiva, cursurile Institutului Teologic din Bucureşti. În 1957 s-a căsătorit cu Nicolette-Valérie Bruteanu (muziciană, rudă a lui Iuliu Maniu, deţinută politic între 1949 şi 1953). În 1959, după ce fusese îndelung hărţuit de Securitate, este arestat şi condamnat la 12 ani de temniţă grea (pentru "activitate religioasă interzisă" şi "subversiune anticomunistă"). Îl salvează un decret de amnistie din 1962. În 1969 reuşeşte să ajungă în "lumea liberă" (Franţa), împreună cu soţia sa (care i-a fost tot timpul şi colaboratoare nepreţuită în activitatea publicistică desfăşurată în exil). Publicaţia periodică creştină "Catacombes" , pe care a întemeiat-o în 1971, va dura până în 1992. D-l Grossu va fi prezent şi în alte publicaţii ale exilului, dintre care am menţiona vechea revistă lunară "Cuvântul Românesc" din Hamilton (Canada). "Punctele Cardinale" sunt onorate de a-i fi găzduit şi ele, în câteva rânduri, numele.

Iată titlurile unora dintre volumele pe care le-a publicat de-a lungul vremii, în română sau în alte limbi, în ţară sau în străinătate: *La Chaîne (Poème de prison)* – 1971, *Catacombes 1973 (Almanach de l'Eglise du Silence)*, *The Church in today's catacombes* – 1975, *Au fond de l'abîme (Le règne de la haine)* – 1976, *Les enfants du Goulag* – 1979, *Le calvaire de la Roumanie chrétienne* – 1987 (în româneşte: ***Calvarul României creştine*** – 1992), ***Inscripţii pe un vas de lut (poezii)*** – 1994, ***Univers simfonic (poeme orale create într-un lagăr din balta Dunării)*** – 1994.

Ne-am îngăduit să alcătuim, pentru cititorii "Punctelor Cardinale", micul florilegiu liric de mai jos. Menţionăm că o parte dintre aceste versuri au fost concepute chiar în temniţă.

FIOR COSMIC

După-o fugă cu umbletul greu,
ca Ilie ascuns de Ahab,
stau pe culmea Horebului meu,
copleşit de tristeţe şi slab.

Stau pe vârful de taine cuprins,
lângă-al morţii şi-al visului stei,
aşteptând ca lumina ce-a nins
să mă-mbrace-n odăjdile ei.

Văgăuna trecutului şters
am lăsat-o cu umbre, cu tot –
şi trăiesc într-un nou univers,
peste vremi, peste spaţii înot.

Şi mă-nalţ peste vânturi, mă joc
cu luceferii nopţii adânci;
orice spaimă înfrunt, orice foc,
nu ţin seamă de-abruptele stânci.

Căci un susur subţire şi blând,
sub al cerului larg curcubeu,
îl aud, îl aud lopătând
chiar în preajma Horebului meu.

Necurmat îl aud, ca un glas,
ca un zvon al stelarelor nävi –
şi de forţa luminii atras,
mă arunc şi mă mistui în slăvi...

DOAR TRUPUL

Doar trupul suferă zăvoare
şi stă cu lanţuri la picioare,
căci spiritul, uitând ce-i mersul,
străbate-n iureş universul
şi-i liber, spiritul, să zboare.

Doar mâinile-n cătuşe, supte,
mai poartă lănciile rupte,
căci spiritul, vrăjmaş al tinii,
îmbracă armele luminii
şi-i liber, spiritul, să lupte.

Doar buzele, hidos răsfrânte,
nu pot un cântec să frământe,
căci spiritul e melodie
şi-avânt şi crez şi bucurie
şi-i liber, spiritul, să cânte.

Doar carnea-n vânătăi de joardă
nu simte-a dragostei cocardă,
căci spiritul, stăpânul firii,
supus e legilor iubirii
şi-i liber, spiritul, să ardă.

NUIAUA

Mi-s ochii – ape moarte...
O, Doamne, cer pedeapsa;
păcătuit-am, foarte,
cu inima şi coapsa.

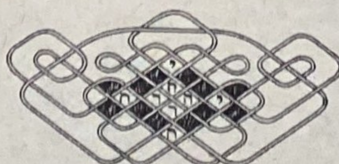
Sfidând Învăţătura
şi profanând Altarul,
băui, din fugă, ura,
gonii din mine Harul...

Mă năruie povara;
păcatul mi-este geamăn.
Încearcă-mă cu para
durerii fără seamăn!

Topeşte-mi zgura vieţii
şi sufletul, topeşte-l!
Dă foc la toţi scaeţii,
adâncul înnoieşte-l,

să ardă-n vâlvătaie
trufaşa mea fiinţă,
c-am vrut să fac din paie
un turn de biruinţă!

O, Doamne, uite palma:
dezmiardă-o cu nuiaua.
Cel ce rosti sudalma
vrea alb să-l faci ca neaua...



ÎMPREUNĂ, MEREU...

Împreună, mereu împreună...
N-auzi cornul iubirii cum sună,
cum răsună, stârnind prin păduri
solitudini în grele armuri?

N-auzi inima, gata să geamă,
cum te cheamă, iubito, te cheamă,
cum te strigă, prin noapte, să vii
pe cărări cu luceferi târzii?

Nu-mi vezi mâinile-ntinse, cunună,
pe când cornul iubirii răsună,
strecurându-şi cerescul fior
chiar şi-n bezna cu silnic zăvor?

Împreună mereu, toată viaţa!
Uită temniţa, ura şi ceaţa –
căci în gândul, în sufletul meu
sună cornul iubirii, mereu...

TU, UMBRA MEA

Cu fiecare lacrimă, ce vine
şi stăruie pe geana mea, neştearsă,
mă micşorez, vărsându-mă în tine
cum un izvor în marea lui se varsă.

Înstreinat de propria-mi făptură,
mă caut, căutându-te-n străfunduri:
acolo unde-a fost odată zgură,
acolo unde-au fost odată prunduri,

acolo unde-am zugrăvit icoane,
crucificându-mi răzvrătita fire,
acolo, în adâncuri de bulboane,
de unde creşti tu, nufăr de iubire,

tu, susurul cu-nfiorare sumbră,
tu, cântecul alinător de rele,
tu, umbra mea, incandescenta umbră
a visului şi-a poeziei mele.

Cu fiecare zâmbet ce ţi-l dărui,
cu viaţa mea spre viaţa ta întoarsă,
mă împlinesc, cu toate că mă nărui
ca o lumină de feştilă arsă...

REEDUCAREA DE LA AIUD

EPILOG

Am încercat, de-a lungul a douăzeci şi şase de episoade, să surprind şi să evoc, în toată complexitatea lui, ceea ce am putea numi, parafrazând sintagma domnului Virgil Ierunca, "Fenomenul Aiud". Prezentând cazuri concrete uneori sau generalizând atunci când generalizarea se impunea, am încercat, nu să scuz şi nici să acuz pe cei care, împinşi în situaţii limită, au fost îngenunchiaţi, ci doar să scot în evidenţă dimensiunea inumană a ororilor la care au fost supuşi în acest scop şi să explic, pe cât mi-a stat în putinţă, mecanismul psihologic al prăbuşirilor lor. De asemenea, evocându-i pe cei ce şi-au păstrat verticalitatea, nu am urmărit să le înlesnesc acestora intrarea în legendă, ci doar să demonstrez că, prin atitudinea lor, ei au reuşit să salveze *demnitatea condiţiei umane*. Căci, la Aiud ca şi la Piteşti, au existat şi învinşi şi învingători, iar eroismul unora nu este cu nimic mai prejos decât al celorlalţi. Poate doar mai tragic. Pentru că nici unul dintre cei care au căzut, nu a căzut fără luptă, iar amploarea silniciilor, intensitatea agresiunilor exercitate asupra lor, atestă amploarea rezistenţei pe care victimele au opus-o călăilor, măsura eroismului care trebuia înfrânt.

Cei înfrânţi au trăit cu intensitate adevărata dimensiune a tragediei lor mai ales după eliberare, când, confruntându-se cu realităţile de afară, au fost împinşi să se confrunte şi cu propria lor conştiinţă. "Mai poţi sta de vorbă cu mine?", a replicat, jenat şi cu durere în glas, unul dintre cei care cunoscuseră căderea, unui prieten de al său care reuşise să reziste până la capăt, atunci când acesta, întâlnindu-l pe stradă, s-a oprit să-l îmbrăţişeze şi să-l întrebe de sănătate. "După cât te cunosc, şi tu ai fi făcut la fel, dacă situaţia ar fi inversă", i-a răspuns acesta, fără nici o urmă de reproş în glas. "Căci - a continuat el - cum ar putea cineva care a trecut prin ce am trecut noi, să judece pe fratele său căzut în luptă, când ştie cât suflet l-a costat pe el <<încăpăţânarea>> de a rămâne în picioare!". Şi cazuri de acestea au fost numeroase. Mie însumi mi s-a întâmplat să fiu ocolit de prieteni buni, care se jenau să-i mai privească în ochi pe foştii lor camarazi de suferinţă.

Am amintit, în alt context, într-unul din episoadele precedente, că, începând din primăvara anului 1964, mai exact de prin luna mai a acelui an, devenise evident, chiar şi pentru cei mai pesimişti dintre noi, că acţiunea de aşa-zisă reeducare se apropia de sfârşit. O schimbare în mizerabila noastră existenţă părea iminentă. O demonstra nervozitatea de care dădeau semne diriguitorii inumanei acţiuni, precum şi precipitarea evenimentelor. Până şi colonelul Crăciun, deşi furios că, după mai bine de doi ani de strădanii, se mai găseau "bandiţi" care să-l înfrunte, devenise parcă mai concesiv. Preocupat ca nici una dintre victimele lui "să nu rămână nemototolită", cum îi plăcea unui prieten să spună, a renunţat la calitate (calitatea reeducării, bineînţeles) şi, punând accentul pe cantitate, începu să se preocupe cu precădere de cei mărunţi, dar destul de numeroşi, care nu acceptaseră reeducarea. "Schimbare de tactică", spuneau unii; "au intrat în criză de timp", erau de părere alţii. În orice caz, erau semne evidente că ceva se va întâmpla, căci, începând din acea primăvară, refractarii (care, în marea lor majoritate, fuseseră îngrămădiţi în Zarcă) erau scoşi de acolo, de cele mai multe ori fără voia lor, şi obligaţi să participe, fie şi numai ca spectatori, la şedinţele de reeducare, la conferinţele ţinute uneori chiar de propagandişti aduşi special de afară (pentru a demonstra în cifre, scheme şi grafice "miracolul edificării socialismului în România") sau la filmele ce se proiectau o dată pe săptămână, seara, în curtea fabricii. Odată, li s-a proiectat chiar, probabil pentru a-i duce în ispită, un film iugoslav cu baruri şi strip-tease, fapt ce i-a prilejuit unuia dintre ei următoarea remarcă: "Te pomeneşti că mâine ne vor aduce chelneriţe şi ne vor servi cafea cu lapte!". "Fii sigur că e posibil, cu condiţia să te autopângăreşti", i-a replicat Aurel State, omul a cărui viaţă "a fost un aspru <<drum al crucii>>, cum a fost şi drumul neamului românesc" în ultima jumătate de secol. Şi pentru că a venit vorba de Aurel State, nu pot să închei acest recurs la memorie fără să evoc, fie şi numai succint, figura acestei adevărate legende a rezistenţei anticomuniste româneşti.

***

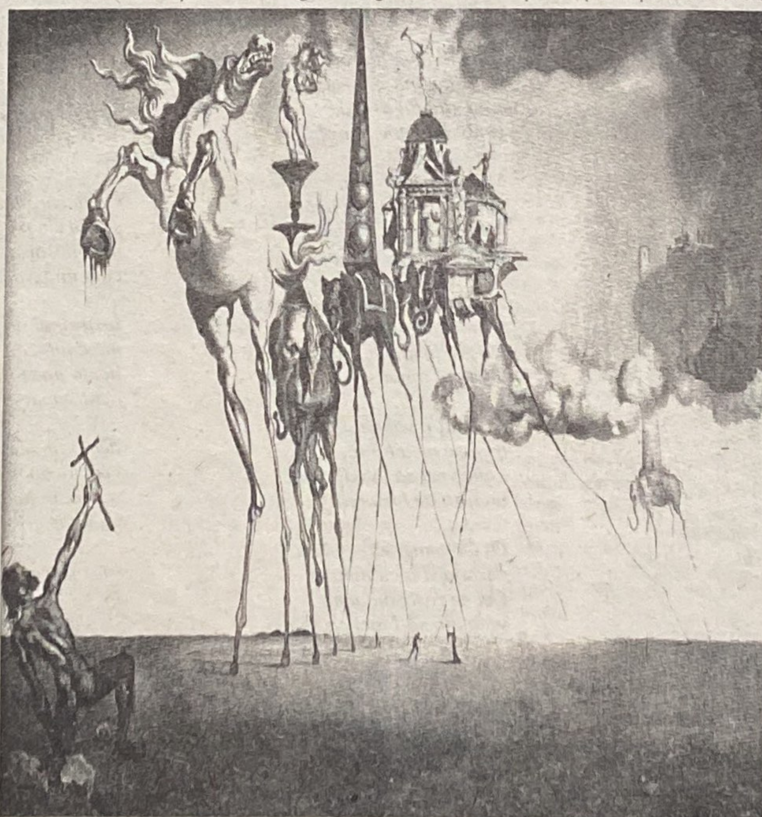
Însufleţit de ideea eliberării Basarabiei, Aurel Stare a plecat pe front, la 20 de ani, ca voluntar. A fost, de mai multe ori, rănit şi, tot de mai multe ori, decorat cu ordine şi medalii, printre care şi cu ordinul "Mihai Viteazu". Căzut prozonier la Sevastopol, a fost judecat de sovietici (pentru că luase parte la luptele cu partizanii) şi condamnat la moarte, pedeapsă comutată apoi în 25 de ani de detenţie. Repatriat după 12 ani de prizonierat, a fost arestat, în februarie 1958, pentru vina de a fi organizat înmormântarea prietenului său, George Fonea, "poetul prizonierilor din Uniunea Sovietică". Pentru a-şi salva prietenii arestaţi împreună cu el, se hotărăşte să se sinucidă şi se aruncă de pe acoperişul închisorii Uranus. Dar nu moare. După cum spunea el, "se împiedicase de-o aripă de înger". Se alege însă cu fracturi la baza craniului, coloana vertebrală, bazin, picioare şi mâna stângă (m-am folosit de prefaţa cărţii sale, *Drumul crucii*, prefaţă semnată de Remus Radina).

Cu toată situaţia critică în care se afla, a fost condamnat la 18 ani muncă silnică şi întemniţat, pentru o lungă perioadă de timp, în infirmeria închisorii Jilava. La Aiud, Aurel State a fost adus special pentru reeducare şi băgat, pentru atitudinea sa intransigentă, direct în Zarcă. A refuzat, cu ostentaţie dar şi cu demnitate, să participe la orice formă de manifestare care era în legătură cu această nefastă acţiune. Pe colonelul Crăciun l-a înfruntat cu curaj, spunându-i, fără să se teamă de consecinţe: "Dacă grija dumneavoastră este să vă dobândiţi epoletul de general, a mea e să rămân om". Şi Aurel State a rămas om până la capăt. În ceea ce îl priveşte pe colonelul Crăciun, nu ştiu dacă, până la urmă, şi-a dobândit sau nu mult râvnitul epolet, dar de străduit ştiu că s-a străduit. Având mână liberă de la superiorii lui să acţioneze oricum, a făcut tot ce i-a stat în putinţă să surpe caractere şi să stingă conştiinţe. Alternând teroarea cu fel de fel de momeli şi ispite, pedepsele cu recompense şi promisiuni, s-a străduit să atragă, în acţiunea de reeducare, pe cât mai mulţi dintre "recalcitranţi", pentru a putea raporta, ca orice bun comunist, că şi-a îndeplinit misiunea într-un procent cât mai apropiat de sută la sută. Şi de câte ori reuşea, simţea o plăcere diabolică, pe care nu se sfia să şi-o manifeste. Unui deţinut care, nu ştiu în ce context, i-a mărturisit că cei din Zarcă tânjesc după un petic de verdeaţă, i-a replicat: "Le-aş aduce garoafe cu camionul, dacă ar accepta reeducarea. Dar troglodiţii ăia preferă să stea fără cearşafuri şi cărţi".

Un alt indiciu că acţiunea de reeducare se apropia de sfârşit îl constituia faptul că exigenţele acesteia, care până atunci urmase o curbă ascendentă, au slăbit şi au continuat să slăbească pe măsură ce timpul trecea. S-a ajuns, astfel, ca şedinţele "de lucru" din aşa-zisele cluburi să fie doar o formalitate, renunţându-se la schema "clasică" de autodemascare, în sensul că cei care acceptau să ia cuvântul nu mai erau hărţuiţi cu întrebări incomode şi nici obligaţi să facă aprecieri denigratoare cu privire la trecutul lor sau al altora. Mai mult chiar, în ultima lună de funcţionare a cestor cluburi, şefii acestora (având dezlegare de la colonelul Crăciun, bineînţeles) au ajuns să se roage de cei care refuzau să-şi facă autoprezentarea, să ia şi ei cuvântul şi să încropească un fel de autobiografie, pentru a putea consemna, în procesele lor verbale, acest lucru! Acum era clar că nu recuperarea noastră - pentru a fi redaţi "purificaţi" societăţii - se urmărea prin această acţiune impropriu numită "reeducare", ci ruinarea fizică sau compromiterea unor luptători care se dovediseră a fi *cei mai redutabili adversari ai comunismului*. Aceasta în perspectivă imediată, căci, în perspectivă mai îndepărtată, scopul era mult mai ambiţios: uciderea viitorului Mişcării Legionare prin uciderea ideilor-forţă care au făcut posibilă apariţia acestui fenomen spiritual. Căci Mişcarea Legionară a apărut şi şi-a justificat existenţa nu doar ca mişcare politică, ci şi ca destin. Anticomunismul, anti-semitismul şi celelalte anti... ale ei au fost doar conjuncturale. Esenţa ei a fost alta: asumarea destinului neamului românesc. Dovadă, cutremurătoarele jertfe şi imensul capital de suferinţă cu care "a arvunit" împlinirea acestui destin.

Privită din acest punct de vedere, reeducarea de la Aiud, care se înscrie pe linia agresiunilor îndreptate împotriva Mişcării Legionare încă de la apariţia ei, trecând prin genocidul din 1938-39 şi culminând cu Piteştiul, rămâne un eşec. O dovedeşte înverşunarea cu care au fost reluate, în ultimul timp, atacurile împotriva tradiţiei legionare.

Demostene ANDRONESCU



În imagine: **Salvador DALÍ**, ***Ispitirea Sfântului Anton*** **(1946)**

DECLINUL "SENIORILOR"

În articolul intitulat "**Corneliu Coposu a știut când să moară**", editorialistul cotidianului "**Adevărul**", Cristian Tudor Popescu, la câteva zile după încheierea Congresului Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat, comenta în următorii termeni dorința neîmplinită a multora dintre adepții Opoziției ca fruntașul țărănist să mai fi trăit câteva luni. "*Fiind un om politic între atâtea animale politice, dl. Coposu nu i-a ascultat și a știut să moară la timp. Adică exact în momentul în care perseverența PNȚCD în ideile promovate de un lider a cărui autoritate morală descuraja orice contrazicere - monarhism, opoziție de dragul opoziției, inflexibilitate politică, blocarea întineririi conducerii partidului - ar fi devenit fatală în perspectiva alegerilor din 1996*."

În contrast cu rigiditatea morală a lui Corneliu Coposu, păguboasă în planul realizărilor politice imediate, ziaristul citat mai sus îl apreciază în termeni elogioși pe noul președinte al PNȚCD, Ion Diaconescu. "*Domnia-sa are tăria să pună o frână fermă sterilei visătorii monarhiste -a anulat intonarea imnului regal la Congresul PNȚCD - precum și izbucnirilor anticomuniste fără noimă ale lui Ticu Dumitrescu sau Răzvan Dobrescu; și va ști cu siguranță să-l potolească, în cadrul Convenției, și pe guralivul Cerveni... Dl. Diaconescu a evitat, gândind politic corect, interzicerea negocierilor cu forța electorală incontestabilă care rămâne PDSR*".

*

Mărturisim că, în decursul celor șase ani care s-au scurs de la evenimentele din Decembrie '89, nu puține au fost prilejurile în care ne-am exprimat dezacordul cu unele afirmații, atitudini și manifestări ale fruntașilor național-țărăniști proveniți din rândul foștilor deținuți politici. Le reproșam acestora că, participând cot la cot cu membri marcanți ai Partidului Comunist (inclusiv cu Ion Iliescu) la "*procesul de democratizare a României*", confereau de fapt onorabilitate politică unor indivizi care serviseră până mai ieri dictatura comunistă, mulți dintre ei fiind vinovați moral și chiar penal de fapte infamante, comise în dauna neamului românesc.

Drept și bine ar fi fost ca foștii deținuți politici să-și desfășoare activitatea numai în cadrul AFDPR, făcând din această asociație un for și o instanță morală pe deasupra partidelor politice. Nerespectând acest comandament, foștii deținuți politici, deveniți deputați sau senatori, au contribuit, prin prezența lor în Parlament, la decorul democratic de care avea nevoie Puterea neocomunistă.

La observația făcută mai sus s-ar putea obiecta că dacă în Decembrie '89 foștii deținuți politici nu s-ar fi angajat în politică, astăzi nu ar exista Opoziție. Nimic mai greșit decât această supoziție. Nu numai că ar fi apărut, spontan, partide de opoziție la guvernarea Iliescu, dar ele ar fi fost mult mai radicale decât partidele grupate în Convenția Democratică. O dovadă în acest sens o constituie Partidul Democrat, condus de fostul prim-ministru Neulănder-Roman, care, în multe privințe, combate mai viguros actuala Putere decât o fac celelalte partide de opoziție. De asemenea, C.V.Tudor nu ar fi așteptat patru ani pentru a-și disputa întâietatea cu Ion Iliescu, iar Gh. Funar nu s-ar fi mulțumit numai cu câteva portofolii periferice. Ar fi luptat să dobândească integral guvernarea.

Cu excepția unui strat subțire cantonat în preceptele ideologiei marxiste, foștii comuniști sunt avizi de putere și de câștiguri dobândite fără muncă. Dacă nu ar fi fost teama de Opoziția anticomunistă, care să-i oblige să se coalizeze pentru a-și păstra privilegiile, rechinii de teapa lui C.V.Tudor, Funar, Gavra, Adrian Păunescu etc. etc. s-ar fi sfâșiat demult între ei, creând climatul pentru o adevărată revoluție morală, de care țara și neamul au imperioasă nevoie.

*

Participarea foștilor deținuți politici la viața politică activă aduce în actualitate o problemă delicată: problema vârstei. Abordând această problemă, Dl. Ion Diaconescu, proaspătul președinte al PNȚCD, face următoarele două afirmații, pe care "**Academia Cațavencu**" nu scapă prilejul să le amendeze. Prima: "*Cât timp vor mai fi valizi seniorii partidului, aceștia vor rămâne la conducere.*" Cea de a doua: "*Media de vârstă* (a conducerii partidului - n.n.) *este în jur de 52 de ani, o vârstă colosal de tânără pentru politică*".



Otto DIX - *Tripticul Metropolei* - aripa stângă (1927)

Privitor la prima afirmație, se pare că atât președintele partidului, Dl. Ion Diaconescu, cât și prim-vice președintele, Dl. Gabriel Țepelea, și-au rătăcit certificatele de naștere. Pentru a nu fi însă considerați cârcotași, menționăm următoarele cifre care precizează vârsta la care câteva nume sonore de politicieni au înțeles să părăsească scena politică.

Winston Churchil și-a luat rămas bun de la viața politică la vârsta de 81 de ani, după ce timp de aproape o jumătate de veac a participat direct la politica Angliei.

Charles de Gaulle s-a retras din politica activă la vârsta de 79 de ani, după ce a condus destinele Franței în cele mai dramatice momente din istoria contemporană a Republicii.

Ronald Wilson Reagan a renunțat la politica activă la vârsta de 78 de ani, după ce a deținut timp de 8 ani demnitatea de președinte al Statelor Unite.

François Mitterand s-a retras din viața politică la vârsta de 79 de ani, după ce timp de 14 ani a deținut demnitatea de președinte al Franței.

Și, în același context, să-l menționăm și pe *Helmut Kohl*, care este de 14 ani cancelarul Germaniei, vârsta lui actuală fiind de 66 de ani.

Față de precizările de mai sus, suntem îndrituiți să ne întrebăm: ce altceva decât anii petrecuți în închisoare ne pot oferi drept garanție a capacității lor politice atât Dl. Ion Diaconescu, la cei 79 de ani pe care îi poartă pe umeri, cât și Dl. Gabriel Țepelea, ajuns la venerabila vârstă de 80 de ani? În această ordine de idei, poate că ar fi fost util să ni se precizeze *când* un octogenar încetează să mai fie valid. Valid atât fizic, cât și intelectual.

Cât privește cea de a doua afirmație, cea referitoare la vârsta medie "*colosal de tânără*" a conducătorilor PNȚCD, ne îngăduim să-i sugerăm Dlui. Ion Diaconescu un procedeu prin care acest indicator statistic poate fi îmbunătățit, astfel încât "*vârsta medie*" să devină mai "*colosal de tânără*" decât este în prezent. Să mai coopteze în conducerea partidului încă doi, trei Ionuți și "*vârsta medie*" va scădea spectaculos!

Procedeul nu este însă lipsit de riscuri. Aplicându-l, s-ar putea să se comită și alte indiscreții din intimitatea Partidului Național Țărănesc pe lângă noutatea că Iuliu Maniu s-ar fi ocupat direct de arestarea Mareșalului Antonescu. Dar pentru a nu fi acuzați de colportare de calomnii la adresa marelui om politic, este bine să cităm dintr-un interviu acordat cotidianului "**România Liberă**": "*Dacă nu ar fi existat decalarea de pe 26 pe 23 august, bunicul meu era cel care era mandatat de către Maniu și de către Rege să se ocupe de arestarea Mareșalului Antonescu. Prin această decalare, a apărut Bodnăraș de la comuniști*". Comentariile la astfel de afirmații sunt de prisos. Poate doar că "*vârsta medie*" nu-i întinerește pe octogenari și nici nu-i maturizează pe cei cruzi...

*

O discuție purtată de comentatorul politic al postului de radio **BBC** cu Dnii. Radu Vasile, noul secretar general al PNȚCD, Mircea Ciumara, membru plin al BCCC și Răzvan Dobrescu, membru supleant al aceluiași for al partidului, ne-a dus cu gândul la anecdota moralizatoare despre văduva japoneză pe care soțul, aflat pe patul de moarte, a rugat-o să-i rămână credincioasă măcar până se va usca pământul de pe mormânt. A doua zi după înmormântare, văduva se zorea să zvânte cu evantaiul pământul încă reavăn de pe mormânt...

Cu prilejul acelei discuții am aflat, declarația fiind făcută în termeni categorici, că "**PNȚCD nu este partid monarhist**". Am mai aflat, apoi, că PNȚCD nu este robul unor principii imuabile și că, în consecință, partidul condus până deunăzi de Corneliu Coposu nu respinge din capul locului orice formă de colaborare cu actuala Putere, adică o colaborare cu criptocomuniștii. Totul depinde de rezultatul alegerilor din acest an. Dacă va câștiga alegerile, PNȚCD se va menține ferm pe poziția anticomunistă a "*seniorului*". Dacă însă rezultatele alegerilor nu vor fi concludente, atunci se va face apel la definiția politicii ca "*artă a compromisului*", găsindu-se un "*modus vivendi*" acceptabil cu actuala Putere. Un punct de vedere pe care președintele partidului, Dl. Ion Diaconescu, nu numai că nu l-a dezavuat, dar l-a întărit, în repetate rânduri, cu prilejul frecventelor sale apariții pe micul ecran.

*

Noul curs politic adoptat de PNȚCD, cu girul "*seniorilor valizi*" din partid (aceștia fiind, cu excepția Dlui. Ion Rațiu, foști deținuți politici), ne obligă să ne întrebăm dacă nu cumva, după moartea lui Corneliu Coposu, partidul nu revine la orientarea pronunțat de stânga pe care a avut-o în perioada interbelică, orientare formulată de Petre Pandrea în următorii termeni: "*Dușmanul este la dreapta*" și "*Nu există adversari la stânga*".

Desigur, orice partid politic urmărește "*a ajunge la puterea de a guverna*", dar aceasta numai dacă eforturile depuse în acest sens au în vedere "*realizarea unui ideal etic social*". Or, orice colaborare cu comunismul înseamnă o negare a acestui principiu. Așa stând lucrurile, dobândirea puterii de a guverna *fără a ține seama de prețul plătit* devine un act profund imoral.

De aceea ar fi fost bine ca membrii PNȚCD, foști deținuți politici, să iasă din actualul joc politic, lăsând formulele de mezalianță cu Puterea comunistă pe seama Dlui. Mircea Ciumara și a cohortei de foști membri PCR care au invadat partidul lui Iuliu Maniu, fără să fi făcut însă un prealabil popas pe "*drumul Damascului*". În orice caz, o Opoziție politică condusă de personalități ca Dnii. Dinu Patriciu sau Petre Roman s-ar putea dovedi mai eficace decât opoziția făcută de Dnii. Ion Diaconescu și Gabriel Țepelea. Primii cunosc Puterea din interior. Ceilalți, se pare că i-au uitat colții.

Gabriel CONSTANTINESCU

RĂZBOIUL DINTRE NOI

Formula din titlu este şi una liturgică. Dar nu la această semnificaţie a sintagmei şi nici la rugăciunile bisericii pentru încetarea "războiului dintre noi" am dori să ne referim în cele ce urmează, ci la rădăcinile politice ale acestui "război".

Când, în 1990, Ion Iliescu făcea apel la linişte şi reconciliere, inamicul vizat la acea oră era opoziţia "democratică", asimilată unor interese străine sau - din perspectiva concepţiei materialist-dialectice - "duşmanul de clasă". Între timp, instalându-se senin în albia opoziţiei "democratice", Iliescu i-a predat acesteia limbajul şi obiectivele... La o privire mai atentă, schimbarea de traseu a lui Ion Iliescu (şi a unei întregi clase politice care-l urmează) nu se dovedeşte a fi una de substanţă; ei au schimbat socialismul "multilateral dezvoltat" cu socialismul reformat, vag occidentalizant; lepădându-se cu candidă pudoare de "excrescenţa" malignă a socialismului numită comunism, ca şi când n-ar avea nici o legătură cu el, sprijiniţi de organismele financiare internaţionale, "reformaţii" îşi urmează neabătut calea spre structurile politice, economice şi comerciale mondialiste.

Iată de ce noul apel la "consens naţional", pe care-l lansa cu puţină vreme în urmă Iliescu, nu mai era îndreptat împotriva opoziţiei "democratice" (a cărei frondă faţă de linia politică a Puterii devine fără obiect, atâta vreme cât se află pe poziţii identice), ci, asemenea socialiştilor apuseni, împotriva naţionalismului "extremist", devenit peste noapte inamicul public nr. 1.

Desigur, este stupefiant pentru un om de rând să i se spună că naţionalismul lui (i.e. iubirea pentru naţia din care face parte) este ceva rău, primejdios şi care intră în contradiţie cu interesele naţiunii. Fatalitatea de a face parte dintr-o naţie e identică cu fatalitatea de a face parte dintr-o familie: cel care-şi iubeşte familia va acţiona în interesul familiei; cel care-şi iubeşte naţia, în interesul naţiei.

Ca orice iubire care nu-i oarbă, şi iubirea naţiei procedează la delimitări. Acţiunea în interesul naţiei se cheamă *naţionalism*. Celelalte interese, care se manifestă pe deasupra sau chiar împotriva naţiei, se cheamă inter-naţionale. Cei care acţionează în interiorul unor graniţe în slujba *inter-naţionalismului* nu pot fi consideraţi iubitori de naţie. Dar aceştia, la rândul lor, vin să substituie dihotomiei *naţional-internaţional* o alta (din cauză că, neiubindu-şi naţia şi acţionând în numele a ceea ce înţeleg ei prin "interes naţional", nu-şi pot spune "naţionalişti"; argumentul unora dintre aceştia, francmasoni instituţionali sau doar prin afinitate interioară, că "naţionalismul" ar fi o *contradictio in adjecto*, pentru că ar fi fost adus de Revoluţia franceză, nu poate fi luat în serios: termenul a venit să numească o realitate deja existentă). Opoziţia pe care o propun aceştia este cea între *patriotism* şi *naţionalism*. (Nimic nu e nou în arsenalul noii stângi democratice; opoziţia aceasta este lansată la noi, încă de la începutul secolului, de către Eugen Lovinescu, teoreticianul "sincronismului" internaţionalist). "Patriotismul" e un concept mult mai încăpător: el poate fi atribuit tuturor locuitorilor, indiferent de originea etnică. Dar şi aşa, patriotismul care acţionează în interesul real al naţiei tot *naţionalism* se cheamă. "Patriotismul" care acţionează în numele a ceea ce *crede el* că reprezintă interesul naţional, e *voluntarism*; iar "patriotismul" care acţionează în numele a ceea ce *cred alţii* că reprezintă interes naţional, e *internaţionalism*.

România a avut parte în perioada modernă de toate aceste trei feluri de "patrioţi". Poate de aceea peisajul public al acestei perioade apare atât de sfâşiat şi de contorsionat; există, pe de o parte, o elită autentică, naţionalistă, fără acces (sau fără să-şi dorească accesul) la putere, ale cărei atitudini s-au păstrat îndeosebi în scris; o elită, pe de altă parte, politică, ce a aplicat practic ceea ce credea ea (sau alţii) că este interesul naţional; şi, în fine, mulţimea ameţită de lozinci. Nu ne miră că, în aceste condiţii, "patrioţii" aceştia au început să strige în gura mare: "Noi am făcut România modernă", etc. Aici nu mint: ei au impus României un model de împrumut, ale cărui rezultate, forţate superficial împotriva creşterii organice, nu contenesc să ne mire şi să ne îngrijoreze. Eşecului vădit al democraţiei perioadei interbelice i se adaugă, încă mai accentuat, eşecul deja vizibil al democraţiei de azi.

Toate aceste consideraţii ne conduc la concluzia că "războiul dintre noi" este determinat de interpretările multiple şi divergente ale conceptului de "interes naţional". Dacă vom arunca o privire asupra întregii noastre istorii, vom constata că în vremurile de odinioară, în care ne cârmuiau domni pământeni şi dreptcredincioşi, nu exista nici un dubiu asupra adevăratului "interes naţional". Interpretările multiple şi divergente ne-au venit odată cu ideile "democratice" ale Revoluţiei franceze. Şi nu e vorba atât de demagogicele noţiuni de "libertate, egalitate, fraternitate", cât de dreptul alogenilor de a se stabili şi naturaliza. Pe măsură ce drepturile acestora creşteau, războiul dintre noi, românii, se acutiza. Eminescu a fost privit de către contemporani, pentru publicistica lui, cu condescendenţă; în perioada interbelică, ar fi fost probabil încarcerat. Astăzi ar fi privit drept "un extremist periculos" şi ar fi cu grijă marginalizat.

Prin sistemul reprezentativităţii, democraţia a adus această *anomalie care trece drept normalitate*: politicianul, odată ales, acţionează cum crede de cuviinţă, la adăpostul legitimităţii alegerii sale! Politica pe care o face - cel puţin astăzi, când nu mai avem partide politice cu un real program politic, ci grupe de indivizi care fac variaţiuni pe aceeaşi temă (dată) - este dictată de ambiţii personale sau de grup. Politica pe care o fac actualii guvernanţi este cu totul alta decât cea pe care o preconizau acum patru ani, *presiunea externă* fiind un factor decisiv în această schimbare. Interesele naţionale au fost lăsate deoparte, în numele celor personale sau extra-naţionale: pretinsa "aliniere la standardele internaţionale" ascunde o întreagă strategie anti-naţională; iar cei care le amintesc politicienilor de astăzi cât de departe se află de "interesele naţionale", sunt înfieraţi ca "extremişti naţionalişti".

"Războiul dintre noi" va dura câtă vreme va dura sistemul politic ce opune o parte a naţiei celeilalte părţi a ei...

Dora VRÂNCEANU

Duşmanii neamului nostru sunt duşmanii lui Hristos

Porunca acestei vremi: restaurarea lui Hristos în inima neamului. "Împăcarea României cu Dumnezeu" nu va fi însă posibilă atâta vreme cât cei ce ne *dictează* acum, de la mii de kilometri, aplică societăţii româneşti următoarele "directive" (justificate prin "necesitatea" integrării într-o Europă aflată în divorţ cu Divinitatea):

1 - *politică fără Evanghelie*;
2 - *ştiinţă fără Dumnezeu*;
3 - *cultură fără religie*;
4 - *morală fără Hristos*.

Neamul românesc fiind dintotdeauna **un neam creştin**, decurge de aici că **duşmanii creştinismului sunt şi duşmanii neamului nostru**. Un adevăr pe care îl strigase demult, bunăoară, regretatul teolog Nicolae Mladin, cel ce avea să ajungă mitropolit în vremuri atât de vitrege:

"Duşmanii lui Hristos au făcut din religie - opiu pentru popor, din artă - o exibiţie neruşinată de murdării imorale, din ştiinţă - o armă împotriva lui Dumnezeu, din filosofie - o negaţie a lui Hristos, din şcoală - factor de dezorientare spirituală, din presă - literă de falsificare a spiritualităţii româneşti".

Să ni se arate în politica "democraţiei originale" a ultimilor şase ani un semn adevărat al dragostei de cele sfinte sau o mare probă ortodoxă de mărturisire a lui Hristos şi suntem gata să afirmăm că rechizitoriul teologului N. Mladin nu este valabil şi pentru România post-decembristă!...

Ştim cine sunt "Antihriştii" şi presimţim ce viitor ne aşteaptă. În urmă cu 60 de ani - în 1936 - cruciatul legionar Ion I. Moţa prevestea cu tragism: "...Se apropie vremea strigoilor. Cumplită!". Noi, românii, nu avem dreptul ca să ne plângem către Dumnezeu că am rătăcit din neştiinţă. Am fost îndelung preveniţi!

Ce ne va aduce anul 1996? La cele patru directive **antihristice**, mai sus arătate, se vor adăuga, se pare, încă două. Unul dintre secretarii unui important organism comunitar european, **dl. Peter Leuprecht** - "un nebotezat, din punctul de vedere al Bisericii creştine", cum ar spune părintele Ioanichie Bălan - a declarat, în februarie 1995, că va urmări pentru realizarea viitoarei Europe, începând chiar din 1996, două mari obiective:

I - "*deznaţionalizarea religiei*";
II - "*desacralizarea naţiunii*".

Directiva "deznaţionalizării religiei", impusă de "viitoarea Europă" (evident fără Cruce, fără Evanghelie, fără Hristos), va submina,aşadar,mai ales Tradiţia noastră ortodoxă şi va elimina, implicit, Biserica din viaţa naţiunilor! Cealaltă directivă neagă însăşi ordinea lumii lui Dumnezeu, care (după cum ne arată Biblia şi mai ales Sf. Apostol Pavel) a lăsat pe pământ "**seminţii**" şi "**neamuri**". Creştinismul (ortodoxia, mai ales) vede în neam **ordinea sacră** şi, de aceea, la creştini apartenenţa la o naţiune este trăită cu **sfinţenie**, chiar cu **sfinţenia jertfei**. În condiţiile în care primele patru directive antihristice au otrăvit Europa cu tot felul de ateisme în ultimele două secole, iar cele două directive leuprechtiene vor "deznaţionaliza religia" şi vor "desacraliza naţiunea", ne întrebăm: cum va putea arăta omenirea secolului XXI - cea complet lipsită de Dumnezeu? Vorbind în termenii *Apocalipsei* lui Ioan, ea nu poate avea decât "chipul Fiarei"...

Silviu ALUPEI

IDEOLOGIA MARXISTĂ CA MAGIE APOTROPAICĂ ŞI DEMONIZARE A MATERIEI

Când Marx încerca să pună solide temeiuri economice filozofiei materialiste, convingerea sa prealabilă asupra valabilităţii teoriei cu pricina l-a împiedicat, poate, să înţeleagă până la capăt falsitatea ei. Se ştie azi prea bine că doctrinele materialismului nu rezultă din vreo demonstraţie ştiinţifică, aşa cum s-a pretins (şi se mai pretinde), ci au fost asumate printr-un primordial act de credinţă.

Credinţa implică însă faptul de a atribui obiectului ei nişte calităţi şi idei care prin natura lor provin din sfera spiritului, nu a materiei; în cazul nostru, credinţa exclusivă în Evoluţie, Progres, Dialectică etc. N-ar fi nimic rău aici, dacă ideile ar corespunde faptelor; izvorâte însă din raţiuni fără nici o adecvare cu realul şi impuse acestuia ca norme, ele devin malefice.

În privinţa gânditorilor materialişti, consider că alături de alte determinante ale opţiunii lor poate figura mobilul mai mult sau mai puţin conştient al fricii faţă de forţele malefice ale unor realităţi de natură spirituală. Transferul credinţei de la spirit la materie s-a operat astfel în urma speranţei obscure că materia, odată investită cu credinţă, va acţiona ca ***o magică barieră apotropaică*** *(apărătoare de duhuri rele). Căci, conform poziţiei materialiste, ea nu are nimic de ascuns, nimic straniu şi misterios, beneficiind doar de o existenţă "pozitivă" (ce cade sub simţuri) şi deci pe deplin cognoscibilă, ceea ce înlătură orice motiv de teamă.*

Cu tot acest refuz al supremaţiei spiritului, probabil că adepţii materialismului păstrează în subconştient această teamă, după cum se vede şi din următoarele remarci ale lui Freud şi Jung: "Freud îi spune: «Trebuie să impunem psihanaliza ca o dogmă, să ne apărăm de ocultism. Occidentul e ameninţat de ocultism.» Comentează Jung: «Îi era frică nu cumva să existe cu adevărat fantome!»."[1]

Poziţia materialismului (în varianta psihanalizei freudiene) este clară: fantomele nu există, nu trebuie să existe cu adevărat, ci se explică prin psihologia abisală, deci sunt reductibile la o natură materială etc. În treacăt fie spus, este o eroare elementară să crezi că maleficul poate fi alungat interpunând între el şi tine materialitatea lumii: logic ar fi să-i opui o forţă spirituală benefică.

Aşadar, credinţa în materie s-a manifestat şi ca o încercare de a "strangula" virulenţa duhurilor, dar cum realităţile spirituale nu se pot suprima, ci doar transforma, acestea şi-au transferat calităţile în planul care a devenit noul obiect de credinţă al omului, provocând ***diabolizarea materiei****.*

Acest proces comportă două forme: pe de o parte, "duhurile rele" sunt pozitivate, conferindu-li-se consistenţă materială, iar pe de alta, materia însăşi este impregnată cu idei nefaste, străine structurii sale.

Primul mod este ilustrat de un fenomen de natură spirituală, căruia i se aplică logica reducţionistă, explicându-l prin mecanisme materiale. Logica freudiană din exemplul de mai sus, constituie un astfel de mod. Mai răspândit este cel furnizat de dialectica marxistă care, "aşezând cu picioarele pe pământ" filosofia lui Hegel, susţine că spiritul este o manifestare a materiei.

În al doilea caz, are loc o "injectare", în realitatea dată, a unei concepţii false despre ea, conform unei scheme mentale preconcepute. Iar uneori, mai grav, realitatea este silită să se comporte în concordanţă cu concepţia artificială proiectată asupra ei. Iată ce scrie Alain Besançon: "...răsturnarea [dialecticii hegeliene] făcuse să apară o realitate deja cadrilată printr-o schemă de gândire care nu mai este recunoscută ca atare, ci se ascunde în realitate..." Apoi arată că şi Engels pune în lucruri o schemă, fără să-şi dea seama. În aceste condiţii, realul "este ca şi posedat... de entităţile logice injectate în el..."[2]

Găsim încă o confirmare la Berdiaev: marxismul "n-a făcut decât să transfere în materie proprietăţile spiritului."[3]

Aceste exemple sunt argumente suficient de clare. Materialismul, ca ideologie, demonizează materia, care de altfel nu este rea în sine; ea poate fi nu numai demonizată, dar şi transfigurată, sfinţită.

Câtă vreme spiritele (chiar "rele") rămân ca atare (în stadiu spiritual, ori în lumea ideilor), nu pot face prea mult rău. Din perspectivă creştină, am putea spune că diavolul încearcă prin ispite să pătrundă în realitate, ***să se încarneze****. De aceea, cooperarea cu "dracul" este nefastă.*

Dar şi din afara viziunii strict creştine se poate sesiza răul ce-l poate naşte forţarea realităţii prin concepţii false. Iată ce scrie D. Gusti în acest sens: "Creaţiile sociale raţionale [adică idealiste - n. mea] sunt totdeauna lipsite de sângele şi viaţa pe care le au numai creaţiile vii, ale lumii sociale reale. Numai aşa se explică dezacordul grav dintre teoria şi practica bolşevică..."[4]

E o splendidă ilustraţie a "vampirismului" creaţiilor artificiale de acest gen, pentru că ele cer sângele şi viaţa realului; căci, pentru a exista, au nevoie (ca şi diavolul) de permanenta colaborare a omului! Marx însuşi, cu voie sau fără, nu putea să aibă o mai justă intuiţie a fenomenului vampiric pe care îl declanşa ideologia lui contrară vieţii reale, decât atunci când începea ***Manifestul partidului comunist*** *cu celebra propoziţie: "O stafie umblă prin Europa..."*

În momentul în care omul a făcut greşeala de a vedea izbăvirea în materie, automat a lăsat "poarta" deschisă pentru toate ideile lui malefice. Astfel, acestea capătă cea mai largă marjă de acţiune pe care au avut-o vreodată, lucru demonstrat de baia de sânge a secolului 20.

Florea TIBERIAN

Note

1) Mircea Eliade, *Jurnal*, Ed. Humanitas, Buc. 1993, I, pp.231-232.
2) Alain Besançon, *Originile intelectuale ale leninismului*, Ed. Humanitas, Buc. 1993, p.47.
3) Nikolai Berdiaev, *Adevăr şi revelaţie*, Ed. de Vest, Timişoara, 1993, p.119.
4) Dimitrie Gusti, *Comunism, socialism, anarhism, sindicalism şi bolşevism*, Ed. Ştiinţifică, Buc. 1993, p.117.

CRIZA LĂUNTRICĂ

Mai toată lumea admite astăzi că omenirea traversează o *criză* aproape generală. "Criza" a devenit un fel de *topos* sau loc comun al discursului contemporan. Ai impresia că, în absenţa ei, politicienii sau oamenii de cultură s-ar simţi cu totul încurcaţi. Atât de bine ne-am obişnuit cu *ideea de criză* încât, dacă fenomenul n-ar mai exista, cred că ne-am strădui să-l inventăm!

Oricât ar părea de paradoxal, e oarecum mai comod să trăieşti în vremuri de criză: individul pare mai puţin responsabil ("Criza e de vină!") şi se poate instala într-un *negativism* perpetuu (epocile de criză sunt epoci prin excelenţă *criticiste*; de altfel, cuvintele "criză" şi "critică" au acelaşi etimon grecesc: *krinein*, "a judeca"). În absenţa crizei, exigenţele ar fi mult mai mari pe toate planurile, iar insul ar trebui să se definească prin *pozitivitate* constructivă. Lumea noastră este o lume de "critici", iar nu una de "creatori"; nici nu-ţi mai poţi da seama dacă această sterilitate gălăgioasă constituie *cauza* sau *efectul* crizei despre care vorbim...

"Criza" este, de altfel, o noţiune greu de definit. S-ar putea vorbi chiar de o criză permanentă a omenirii "căzute în istorie", după expresia lui Emil Cioran. Istoria pare ea însăşi o *criză* a Creaţiei, ce se îndreaptă, cu succesive convulsiuni, spre marea judecată (*krisis*) de apoi. Pe de altă parte, fiecare epocă, de când lumea, s-a simţit oarecum "în criză" prin raportare la epocile anterioare; *prezentul* a avut întotdeauna un fel de "sentiment epigonic", *trecutul* închizând în sine "vârsta de aur" sau "paradisul pierdut". În fine, ca să venim la criza pe care o invocăm astăzi în mod curent, ea nu pare să fie decât ultima fază a ceea ce am putea numi "criza modernităţii", avându-şi rădăcinile spirituale în umanismul prost al Renaşterii, iar rădăcinile politice în Iluminismul francmasonic. *Topos*-ul crizei a obsedat secolul XX încă de la începuturile lui (Spengler, Berdiaev, Guénon etc.), iar noi îl încheiem în aceeaşi notă – poate mai puţin tragică *în expresie*, dar mult mai tragică *în fond*. Ţinând seama de toate acestea, s-ar putea spune că nu existenţa sau inexistenţa stării de criză deosebeşte o epocă de alta, ci gradele acestei stări, cu elementele concrete în care se exprimă.

Criza actuală este cu atât mai profundă şi mai primejdioasă cu cât pare să se fi *banalizat* în conştiinţa noastră curentă. *Vorbim* despre criză, dar nu mai avem adevăratul sentiment al gravităţii situaţiei. Iar adesea îi ignorăm cauzele adânci şi bâjbâim năuci pe la superficiile ei. Fără a ne da seama, crezând că ne luptăm cu criza, nu facem decât să o hrănim, asemenea bolnavului care, necunoscându-şi natura bolii şi tratând-o anapoda, este păscut de moarte.

Lumea de astăzi nu pare să conştientizeze cu adevărat decât aspectele *derivate* şi *exterioare* ale crizei în care bălteşte. Se vorbeşte mult prea des de "criză politică", de "criză economică", de "criză socială", dar mult prea rar de "criză spirituală" sau de "criză morală". Cel mult se invocă o vagă "criză culturală"; dar cultura, aşa cum este înţeleasă astăzi, ne apare ea însăşi despiritualizată şi dezeticizată; rezolvarea "crizei culturii" nu ne-ar face, în aceste condiţii, mai consistenţi decât suntem. Cultura modernă, devenită surogat al spiritualităţii autentice, poate fi, în perversiunea ei autonomă, chiar mai dăunătoare omului decât "starea de natură".

Adevărata criză de fond este cea moral-spirituală: nu cea a în-făpturilor omului, ci cea a omului însuşi. Purtăm un viciu esenţial în cele mai dinlăuntru ale noastre; din acest miez bolnav se dezvoltă, ca o cangrenă, tot răul care ne înconjoară. Zadarnic ne luptăm cu lumea; ar fi vremea "armaghedonului" lăuntric, a înfruntării decisive cu sine sau cu "îngerul" lui Dumnezeu, în sensul pildei lui Iacov. Problema noastră nu mai este astăzi aceea de a fi într-un fel sau altul, ci aceea de *a fi sau a nu fi* pur şi simplu. Nu plăcerea, cunoaşterea sau creaţia, ci MÂNTUIREA, al cărei centru este Dumnezeu, cu "chipul" şi "asemănarea" lui în făptura omenească. Criza modernă este totuna cu *dez-dumnezeirea* lumii; ieşirea din criză nu poate să însemne, în consecinţă, decât opţiunea moral-spirituală pentru începutul unei noi *în-dumnezeiri*. "Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate celelalte se vor adăuga vouă"... Să nu uităm însă că "împărăţia lui Dumnezeu" începe *înlăuntrul* nostru (*Luca* 17, 21)!

Vasile A. Marian

STRĂINII DESPRE MIŞCAREA LEGIONARĂ DIN ROMÂNIA
(REPERE BIBLIOGRAFICE)

"Zelul nostru actual, de naţiune nevertebrată, ne face să ne ajustăm procustian nu doar prezentul, ci şi trecutul. Dreapta politică şi tradiţionalismul religios ni se par lucruri pe care ar trebui să le ştergem din memoria naţională; dacă acestea sunt «exigenţele» puternicilor zilei, atunci stăm gata să ne lepădăm până şi de morţii noştri, chiar dacă ei se numesc Mihai Eminescu sau Mircea Eliade! Cu astfel de perverse autoprofanări credem noi că ne vom cuceri statutul de naţiune «europeană» şi «civilizată»!

Atât de mult am minţit despre noi înşine, după vremuri şi împrejurări, încât, cel puţin pentru secolul XX, propria noastră istorie, cu valorile ei politice şi spirituale, au ajuns s-o cunoască mai bine şi s-o judece mai corect... străinii!

Fenomenul legionar este un exemplu tipic în această privinţă. În timp ce noi l-am copleşit, decenii de-a rândul, doar cu mistificările, injuriile şi calomniile cele mai josnice, alţii s-au străduit să-l cerceteze şi să-l înţeleagă, fascinaţi adesea de *măreţia* şi *unicitatea* lui, chiar şi când nu l-au aprobat întru totul. Nici o altă formaţiune publică din istoria României n-a mai atras în asemenea măsură atenţia străinătăţii, atât la vremea respectivă, cât şi în posteritate. Poate şi pentru faptul că a fost singura formaţiune publică *specific* românească din ultimele două veacuri, iar nu o simplă imitaţie după modele apusene, cum au fost toate celelalte.

Literatura legionară a fost tradusă (şi nu de către români!) în toate limbile mari ale Europei, iar referinţele bibliografice străine privitoare la Mişcarea Legionară însumează mii de pagini, sute de titluri şi zeci de volume, cele mai multe complet ignorate în România".

Iată ce scriam, acum un an şi jumătate ("Puncte Cardinale", Anul IV, Nr. 9-10/45-46, septembrie-octombrie 1994, p. 10), într-o introducere la paginile pe care cercetătorul italian Claudio Mutti le-a consacrat raporturilor cu legionarismul ale tânărului Mircea Eliade (a se vedea, acum, Claudio Mutti, *Mircea Eliade şi Garda de Fier*, Ed. Puncte Cardinale, Sibiu, 1995). Tot cu acea ocazie, făgăduiam publicarea treptată a unei bibliografii străine a legionarismului (privind atât Mişcarea în ansamblul său, cât şi cazurile particulare ale unora dintre marile ei figuri politice sau spirituale). Repertoriul bibliografic de mai jos reprezintă un prim pas spre îndeplinirea acelei făgăduinţe.

Sunt cuprinse aici o parte însemnată din cărţile, broşurile sau articolele pe care observatorii sau cercetătorii străini – mai vechi sau mai noi, mai favorabili sau mai puţin favorabili fenomenului – le-au dedicat istoriei şi spiritualităţii legionare. Altădată vom publica lista bibliografică a scrierilor legionare traduse de-a lungul timpului în franceză, spaniolă, italiană, germană şi engleză, în mai multe ediţii şi chiar în mai multe versiuni, uneori cu serioase note şi comentarii. În fine, într-o a treia etapă, vom alcătui bibliografia scrierilor despre Mişcarea Legionară pe care diferiţi autori români, legionari sau nelegionari, le-au publicat direct în limbi de mare circulaţie.

Lista bibliografică de faţă este departe de a fi exhaustivă. Există lucrări de a căror existenţă avem cunoştinţă, dar pe care nu le-am avut la dispoziţie; neposedând datele lor exacte şi complete, am fost obligaţi să le lăsăm pe dinafară. Trebuie să fie, de bună seamă, şi surse care n-au ajuns în nici un fel la cunoştinţa noastră (vom fi recunoscători tuturor celor care ni le vor semnala). În unele cazuri, titlurile incluse în listă nu ne-au fost la îndemână, dar le-am preluat datele din listele bibliografice parţiale ale altora. Dorind să fim cât mai exacţi, am făcut adeseori confruntarea datelor provenite din surse diverse. Cu toate acestea, indicaţiile au rămas, pe alocuri, lacunare; lista va trebui nu doar îmbogăţită, ci şi îmbunătăţită, în timp.

N-am inclus aici, în mod deliberat, scrierile excesiv de pătimaşe sau de rău-voitoare, cum sunt zecile de articole antilegionare publicate, de pildă, în «Toladot» – Buletinul Institutului Dr. J. Niemirower din Israel, sau cărţi de genul celei a lui Jean-Paul de Longchamp, *La Garde de Fer ou l'histoire d'une bande d'assassins* (SEFA, Paris, 1975). Dintre scrierile incluse în listă, cam jumătate încearcă să fie obiective, pe când cealaltă jumătate se împarte aproape egal în scrieri declarat *pro* şi scrieri declarat *contra* Mişcării.

O problemă greu de rezolvat sunt cărţile unor evrei proveniţi din România, dar care au scris despre legionari în alte limbi. Pe un Leon Volovici sau pe un Norman Manea, unde să-i încadrăm oare? La bibliografia "străină" a legionarismului sau la cea românească în alte limbi? Am optat, totuşi, pentru a doua variantă (care nu face obiectul listei de faţă).

Şi o ultimă lămurire. Figurează în bibliografia de mai jos şi lucrări care nu tratează *direct* tema legionară, dar se întâlnesc cu ea pe fondul epocii sau al problematicii, abordând-o *tangenţial* (însă adeseori cu observaţii sau conexiuni preţioase). Dintre lucrările din această categorie, le-am păstrat aici numai pe acelea ale căror referinţe la Legiune – indiferent de sensul lor – sunt de oarecare întindere şi consistenţă (a se vedea, bunăoară, 39, 66, 79, 115, 148 etc.).

Răzvan CODRESCU

1. *** *Movimenti fascisti esteri*, Roma, 1935 (vol. sub egida Ministerului italian al Afacerilor Externe).
2. *** *Politics and Political Parties in Romania*, Londra, 1936.
3. *** *Il maresciallo Antonescu*, Roma, 1940.
4. *** *I dittatori neri*, Novara, 1973.
5. *** "La Guardia di Ferro: attualità di un insegnamento", «Domani», I, 2-3, mai-decembrie 1978 (număr special dedicat Mişcării Legionare din România).
6. *** "Un mouvement chevaleresque au XX siècle: la Garde de Fer", «Totalité», 18-19, 1984 (număr special dedicat Mişcării Legionare din România).
7. *** *Guardia de Hierro (La mistica guerrera de las Guardias de Hierro rumanas)*, Ed. del Frente Nacional de la Juventud, Ciudad de México, 1984 (broşură ilustrată).
8. Ambri, Mario, *I falsi fascismi. Ungheria, Jugoslavia, Romania (1919-1945)*, Jouvence, Roma, 1980 (studiul este precedat de o prefaţă a lui Renzo de Felice).
9. Armon, Theodor, "Fascismo italiano e Guardia di Ferro", în «Storia contemporanea», III, 3, septembrie 1972, pp. 505-549.
10. Armon, Theodor, "La Guardia di Ferro", în «Storia contemporanea», VII, 3, septembrie 1976, p. 507-544.
11. Armon, Theodor, "Fra tradizione e rinnovamento. Su alcuni aspetti dell'antisemitismo della Guardia di Ferro", în «Storia contemporanea», XI, 1, februarie 1980, pp. 5-28.
12. Armon, Theodor, "Stampa di regime e Guardia di Ferro", în «Il Mulino», 2, 1984.
13. Baracchi-Tua, Lorenzo, *La Guardia di Ferro*, Florenţa, 1938.
14. Bardèche, Maurice (coordonator), *Les fascismes inconnus*, Ed. Défense de l'Occident, Paris, 1969. În italiană: *I fascismi sconosciuti*. Ed. del Borghese, Milano, 1970.
15. Bernardi Guardi, M., "Il fascismo in Europa. 4. La Romania", în «Storia illustrata», 326, ianuarie 1985.
16. Billi, R., "La Guardia di Ferro nella Guerra di Spagna", în «Intervento», 80-81, iulie 1987.
17. Bolitho, Hector, *Romania under King Carol*, Londra, 1939.
18. Bondy, François, *Gespräche mit E. M. Cioran*, Europaverlag, Wien-München-Zürich, 1972.
19. Borejsza, J. W., *Il fascismo e l'Europa Orientale*, Bari, 1981.
20. Boutin, Christophe, *Politique et Tradition. L'oeuvre de Julius Evola dans le siècle (1898-1974)*, Ed. Kimé, Paris, 1992 (cap. "Un «fascisme spirituel»: la Garde de Fer", pp. 300-315).
21. Broszat, Martin, *Das Dritte Reich und die rumänische Judenpolitik*, München, 1958.
22. Bussagli, M., "Mircea Eliade: ricordo e valutazione storica", în «Storia contemporanea», XVIII, 4, august 1987, p. 727.
23. Caballero, C., *Los fascismos desconocidos*, Barcelona, 1982.
24. Cardini, Franco, "Postilla tardiva a Renzo de Felice", în «Diorama Letterario», 83, iunie 1985, p. 28.
25. Carsten, Francis L., *La ascención del fascismo*, Barcelona, 1971 (mai ales cap. "Antisemitismo y anticomunismo: la Guardia de Hierro").
26. Carsten, Francis L., *La genesi del fascismo*, Milano, 1970.
27. Charlé, Klaus, *Die Eiserne Garde. Eine Darstellung der völkischen Erneuerungsbewegung in Rumänien*, Berlin, 1939.
28. Cifuentes, Sergio, *Lecciones indelebles*, Ed. Carpaţii, Madrid, 1964 (broşură dedicată memoriei lui Corneliu Z. Codreanu, Ion I. Moţa şi Vasile Marin).
29. David, Louise şi Mârii, Ion, *A Grenoble sur les traces du Capitaine*, Ed. Dacia, Madrid, 1971. În italiană: *Sulle orme del Capitano*, Padova, 1984.
30. Dell'Arno, G. Rossi, *C. Codreanu – Pensieri e massime di vita*, Roma, 1940.
31. Di Nola, Alfonso Maria, "Mircea Eliade e l'antisemitismo", în «La rassegna mensile di Israel», 43, ianuarie-februarie 1977, pp. 2 şi 12-15.
32. Di Nola, Alfonso Maria, "Mircea Eliade tra la scienza delle religioni e la ideologia «guardista»", în «Marxismo oggi», 5-6, 1989, pp. 66-71.
33. Dubuisson, Daniel, "Métaphysique et politique. L'ontologie antisemite de Mircea Eliade", în «Le Genre Humain», 26 noiembrie 1992.
34. Dubuisson, Daniel, *Mythologies du XX siècle*, Lille, 1993 (vorbeşte, în legătură cu M. Eliade, fost membru al Gărzii de Fier, de un "*homo religiosus* antisemit"!).
35. Duprat, F., "Quelques aspects du fascisme roumain", în «Revue d'Histoire de Fascisme», I, 1972.
36. Duprat, F., "Naissance, developpement et échec d'un fascisme roumain", în «Revue d'Histoire de Fascisme», II, 1972.
37. Duprat, F., *La Croisade antibolchévique*, în «Défense de l'Occident» (trei fascicule monografice, dintre care unul dedicat României: *La Roumanie et la croisade*; a se vedea anul XXII, nr. 119/120, aprilie-mai 1974, pp. 189-263), Paris, 1973-1974.
38. Durandin, Catherine, "Orthodoxie et Roumanité. Le débat de l'entre deux guerres", în *Rumanian Studies* (Leiden), V (1980-1986).
39. Easterman, A. L., *King Carol, Hitler and Lupescu*, Londra, 1942.
40. Erba, "Itinerari europei. Panorama politico romeno", în «Critica fascista», XIX, 9, 10 martie 1941.
41. Escolar, Tomás şi Nieto, Jesús, *Vida y doctrina de C. Z. Codreanu*, Ed. Patria, Madrid-Barcelona, 1941, cu un prolog de Emiliano Aguado.
42. Evola, Julius, "Legionarismo ascetico. Colloquio col capo delle «Guardie di Ferro»", în «Il Regime Fascista», 22 martie 1938.
43. Evola, Julius, "Nazionalismo e ascesi: la Guardia di Ferro", în «Corriere Padano», 14 aprilie 1938.
44. Evola, Julius, "Dopo l'assassinio di Codreanu: la tragedia del legionarismo romeno", în «Corriere Padano», 6 decembrie 1938.
45. Evola, Julius, "Nella tormenta romena: voce d'oltretomba", în «Quadrivio», 11 decembrie 1938.
46. Evola, Julius, "La tragedia della Guardia di Ferro: Codreanu", în «La vita italiana», 309, decembrie 1938.
47. Evola, Julius, *Il cammino del cinabro*, ed. a doua, Milano, 1972 (ed. întâi: 1963).
48. Evola, Julius, "Il mio incontro con Codreanu", în «Civiltà», I, 2, septembrie-octombrie 1973. În româneşte: "Întâlnirea mea cu Codreanu", în «Puncte Cardinale», anul IV, nr. 7/43, iulie 1994, p. 9.
49. Filippini, Enrico, "Quando Liala incontra Julius Evola", în «La Repubblica», 4 mai 1979 (referire la legionarismul lui M. Eliade).
50. Fiore, Crescenzo, *Storia sacra e storia profana in Mircea Eliade*, Roma, 1986.
51. Forester, C. W., *Fenomenul legionar...*, Ed. Studii Istorice Româneşti, Miami Beach, 1993.
52. Fischer, M. "L'assassinat de Codreanu", în «Orientations», 13, 1991-1992, p. 19.
53. Foxa, Agustín de, *Rumania, centinela del Este, no debe morir/ România, santinela Răsăritului, nu trebuie să moară*, ediţie bilingvă spaniolă-română, Ed. Carpaţii, Madrid, 1959 (broşura cuprinde o conferinţă la împlinirea a 500 de ani de la înscăunarea lui Ştefan cel Mare; legionarii sunt văzuţi ca urmaşii marilor voievozi apărători ai creştinătăţii).
54. Gabardi, E., *Codreanu e l'ideologia del movimento legionario romeno (1927-1938)*, Faccoltà di Lettere e Filosofia, Università degli Studi di Milano, 1990-1991 (teză de doctorat).
55. Giannini, A., *Le vicende della Romania (1879-1940)*, Milano, 1941.
56. Gourinard, Pierre, "Convergences entre le Mouvement Légionnaire et L'Action Française", în «Totalité», anul VII, nr. 18/19, 1984, pp. 172-178.
57. Guardia di Ferro, *Al passo con l'Arcangelo. Ritmi legionari*, Ed. all'insegna del Veltro, Parma, 1982 (texte traduse şi prezentate de Claudio Mutti).
58. Guiraud, Paul, *Codréanu et la Garde de Fer*, Ed. du Francisme, Paris, 1940 [cu o *Lettre-préface* semnată "Les légionnaires de Paris", dar atribuită lui Emil Cioran]. Ultima reeditare: Ed. Trident, Paris, 1991.
59. Guyot-Jeannin, Arnaud, "Dérives, enseignements et jugements autour du phénomène légionnariste et de son chef historique, Corneliu Codreanu", în «Orientations», 13, 1991-1992, pp. 15-16.
60. Hagen, Walter, *Die geheime Front*, Niebelungen Verlag, Linz-Viena, 1950. În spaniolă: *El frente secreto. La Gestapo sobre Europa*, Madrid, 1951.
61. Heinen, Arnim, *Die Legion "Erzangel Michael" in Rumänien. Soziale Bewegung und politische Organisation. Ein Beitrag zum Problem des internationalen Faschismus*, R.

Oldenbourg Verlag, München, 1986 (cel mai întins studiu străin dedicat Legiunii: 558 pp.).
62.Hentzen, K. G., *Verfassung der rumänischen national-legionären Staates*, Leipzig, 1942.
63.Hernán-Bastida, *Rumania. De la Guardia de Hierro a la Guardia Roja*, Barcelona, 1945.
64.Hibbeln, Ewald, *Codreanu und die Eiserne Garde*, Selbstverlag der J. G. Herder Bibliothek, Band 13, Siegerland, 1984.
65.Hillgruber, Andreas, *Hitler, König Carol und Marshall Antonescu. Die Deutsch-Rumänischen Beziehungen (1938-1944)*, Wiesbaden, 1954. În româneşte: *Hitler, Regele Carol şi Mareşalul Antonescu. Relaţiile germano-române (1938-1944)*, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1994.
66.Holland, Derek, *The Political Soldier. A Statement*, Printed and published by The International Third Position, Londra, 1994 (ed. întâi: 1984). În româneşte: *Soldatul politic. O declaraţie de credinţă*, în rev. «Puncte Cardinale», anul V, nr. 10/58 – p.13, 11/59 – p.13, 12/60 – p.11 (octombrie-decembrie 1995) şi anul VI, nr. 1/61 – p.13, 2/62, p.13 (ianuarie-februarie 1996).
67.Hutton, Graham, *Les nouveaux destins du Danube. Où va l'Europe?*, Paris, 1939.
68.Illes, Philippe, "Codreanu: présent!", în «Jeune Nation Solidariste», 159, iunie 1981, p. 12.
69.Jesi, Furio, "Cultura di destra e religione della morte", în «Comunità», XXXII, 179, aprilie 1978. În volum: Furio Jesi, *Cultura di destra*, Ed. Garzanti, Milano, 1979.
70.Jesi, Furio, "Un caso imbarazzante", în «Tuttolibri», V, 15, 21 aprilie 1979 (despre apartenenţa lui M. Eliade la Garda de Fier).
71.Labouré, Denis, "Quelques indications de l'astrologie traditionelle concernant Corneliu Codreanu", în «Totalité», anul VII, nr. 18/19, 1984, pp. 226-331.
72.Lackó, Miklós, *Le fascisme. Les fascismes en Europe Centrale-Orientale* (Raport la al XIII-lea Congres Internaţional de Ştiinţe Istorice, Moscova, 16-23 august 1970), Ed. Naouka, Moscova, 1970.
73.Laeuen, H., *Marshall Antonescu*, Essen, 1943.
74.Lanternari, Vittorio, "Ripensando a Mircea Eliade", în «La critica sociologica», 79, octombrie-decembrie 1986.
75.Laon, Rémy de, Prefaţă la Faust Bradesco, *Les trois épreuves légionnaires. Eléments de doctrine*, Ed. Prométhée, Paris, 1972, pp. 7-9.
76.Laon, Rémy de, "Les fondements de la révolution spirituelle", în «Totalité», anul VII, nr. 18/19, 1984, pp. 105-108.
77.Laquer, W. şi Mosse, G. L. (coordonatori), *International Fascism (1920-1945)*, New-York, 1966.
78.Larsen, S. U., Hagtvet, B. şi Myklebust, J. P. (coordonatori), *Who Were the Fascists. Social Roots of European Fascists*, Oslo, 1980 (cap. "Psycho-Historical and Sociological Perspectives on the Iron Guard, the Fascist Mouvement of Romania" – pp. 379-394 – este redactat de Z. Barbu).
79.Linscott Ricketts, Mac, *Mircea Eliade. The Romanian Roots (1907-1945)*, 2 vol., New-York, 1988.
80.Mandella, Michelangelo, "Aspetti del fascismo romeno", în *Ricerche di storia europea*, Napoli, 1974, pp. 105-130.
81.Medrano, Antonio, "La Garde de Fer à la lumière de la tradition", în «Totalité», anul VII, nr. 18/19, pp. 209-224 (traducere în franceză de Georges Gondinet).
82.Melchionda, Roberto, "Eliade, ermeneutica del sacro, fascismo trans-politico", în «Storia Verita», II, 8, septembrie-noiembrie 1992.
83.Michelson, Paul E., *Myth and Reality in Romanian National Development*, Hutington, 1986.
84.Miranda Carrington, Sergio, *Recuerdos de la Guardia de Hierro*, Madrid, 1969.
85.Monastra, Giovanni, "Nei dintorni del Mito. Intervista con Crescenzo Fiore", în «Diorama letterario», 109, noiembrie 1987 (despre opera lui M. Eliade în raport cu legionarismul).
86.Monastra, Giovanni, "Mircea Eliade et la Garde de Fer", în «Orientations», 13, 1991-1992, p. 20.
87.Montanelli, I., "Codreanu e i suoi vendicatori", în «Corriere della sera», 11 octombrie 1940, p. 3.
88.Montanelli, I., "L'ultima avventura del generale Cantacuzeno", în «Corriere della sera», 15 octombrie 1940, p. 3.
89.Montanelli, I., "I bonzi a Jilava", în «Corriere della sera», 19 octombrie 1940, p. 3.
90.Montanelli, I., "Le cento evasioni di Horia Sima", în «Corriere della sera», 22 octombrie 1940, p. 3.
91.Mory, Agathon-Vulfran, *Codreanu et la Garde de Fer: le dossier*, Ed. Trident, Paris, 1991.
92.Moussert, Albert, "La leçon de l'attentat de Sinaïa", în «L'Europe», 6 februarie 1934.
93.Mutti, Claudio, "La spiritualité légionnaire", în «Totalité», anul VII, nr. 18-19, 1984, pp. 204-208.
94.Mutti, Claudio, *Mircea Eliade e la Guardia di Ferro*, Ed. all'insegnă del Veltro, Parma, 1989. În româneşte: *Mircea Eliade şi Garda de Fier*, Ed. Puncte Cardinale, Sibiu, 1995.
95.Mutti, Claudio, "Emil Cioran e il suo pensiero politico", în «Storia Verità», nr. 3, august-septembrie 1991 şi nr. 4, octombrie-noiembrie 1991.
96.Mutti, Claudio, "Cioran e la Guardia di Ferro", în «Avanguardia», anul X, nr. 73, noiembrie 1991. În româneşte: "Emil Cioran şi Garda de Fier", în «Puncte Cardinale», anul VI, nr. 1/61, ianuarie 1996, pp. 6-7 (traducerea s-a efectuat după versiunea definitivă, substanţial adăugită, inclusă în vol. *Le penne dell'Arcangelo*...).
97.Mutti, Claudio, "Socrate tra i legionari", în «Avanguardia», anul XI, nr. 77, martie 1992.
98.Mutti, Claudio, "Torna la Guardia di Ferro", în «L'Italia», 23 iunie 1993, pp. 37-38.
99.Mutti, Claudio, "Morto esule legionario romeno", în «L'Umanità», 1 iulie 1993.
100.Mutti, Claudio, "Heidegger sui Carpazi", în «Orion», anul II, nr. 11, noiembrie 1993.
101.Mutti, Claudio, *Les plumes de l'Archange. Quatres intellectuels roumains à la face de la Garde de Fer: Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica*, Ed. Hérodes, Chalon-sur-Saône, 1993 (cu o prefaţă de Philippe Baillet: "Éclipse et retour de la Tradition. Autour du Mouvement Légionnaire roumain"). În italiană: *Le penne dell'Arcangelo. Intellectuali e Guardia di Ferro*, Società Editrice Barbarossa, Milano, 1994 (versiune revăzută şi adăugită – tratează mai pe larg şi cazul lui Vasile Lovinescu – însoţită de aceeaşi prefaţă, tradusă în italiană de C. Mutti: "Eclissi e ritorno della Tradizione. Sul Movimento Legionario romeno").
102.Nagy-Talavera, Nicholas M., *The Green Shirts and the Others. A History of Fascism in Hungary and Romania*, Hoover Institution Press, Stanford University (California), 1970.
103.Neulel, Hans Werner, *An Deutscher Seite (Internationale Freiwillige von Wehrmacht und Waffen SS)*, Universitas Verlag, München, 1985, pp. 263-273 şi 451-452.
104.Nitti, Fausto, "La milizia dell'Arcangelo", în Gruppo di Ar, *Risguardo IV*, Padova, 1985, pp. 70-81.
105.Nolte, E., *La crisi dei regimi liberali e i movimenti fascisti*, Bologna, 1970. A se vedea şi *Three Faces of Fascism*, New-York, 1966.
106.Palacios, Isidor, *La metapolitica de Corneliu Codreanu*, Ed. Autorului, Madrid, 1985 (broşură).
107.Panini Finotti, Alfonso, *La Guardia di Ferro*, Florenţa, 1938.
108.Panini Finotti, Alfonso, *Da Codreanu ad Antonescu*, Verona, 1941.
109.Payne, S. G., *Fascism. Comparison and definition*, Madison, 1980.
110.Piñar, Blas, *Pueblos de Frontera / Popoare de frontieră*, ediţie bilingvă spaniolă - română, Ed. Carpaţii, Madrid, 1959 (broşură cuprinzând conferinţa ţinută în memoria martirilor legionari Ion I. Moţa şi Vasile Marin).
111.Piñar, Blas, *Sânge românesc pe pământ spaniol*, Ed. Carpaţii, Madrid, 1962 (broşură dedicată martirilor legionari Ion I. Moţa şi Vasile Marin).
112.Pisani, M., *Popoli al bivio*, Milano, 1989.
113.Polonsky, Anthony, *The Little Dictators. A History of Eastern Europe since 1918*, Londra-Boston, 1975.
114.Prat y Soutzo, Pedro de, *Efectul Revoluţiei Naţionale Spaniole în România*, Ed. Carpaţii, Madrid, 1962 (broşură dedicată martirilor legionari Ion I. Moţa şi Vasile Marin).
115.Prost, Henri, *Destin de la Roumanie (1918-1954)*, Paris, 1954.
116.Rallo, Michele, *L'epoca delle rivoluzioni nazionali in Europa (1919-1945)*, vol. III:*Romania*, Ed. Il Settimo Sigillo, Roma, 1990. În româneşte: *România în perioada revoluţiilor naţionale din Europa (1919-1945)*, Ed. SeMpre, Bucureşti, 1993.
117.Reichmann, Edgar, " Les Mémoires d'un just", în «Le Monde», 15 decembrie 1989 (cazul M. Eliade).
118.Reichmann, Edgar, "Le secret d'Eliade", în «Le Monde», 20 septembrie 1991.
119.Reichmann, Edgar, *L'insomniaque du Danube*, Ed. Balland, Paris, 1992 (cazul M. Eliade).
120.Rihoit, Xavier, "Corneliu Codreanu, fondateur et chef de la Garde de Fer roumaine", în «Le Choc du mois», 13, decembrie 1988, pp. 59-61.
121.Rihoit, Xavier, "Sous le signe de l'Archange", în «Enquête sur l'histoire», 7, 1993, pp. 42-44.
122.Roberts, Henry L., *Romania. Political Problems of an Agrarian State*, New Haven, 1951.
123.Rogger, Hans şi Weber, Eugen (coordonatori), *The European Right. A historical Profile*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles, 1965 (cap. "Romania" este redactat de către Eugen Weber). În româneşte: *Dreapta europeană. Profil istoric*, Ed. Minerva, Bucureşti, 1995 (cap. "România": pp. 385-446).
124.Salleo, Eminardo, *Mussolini e Codreanu*, Palermo, 1942.
125.Sani, Mario, *Il tributo di sangue de la Guardia di Ferro romena nella lotta contro il bolscevismo in Ispagna. Il testamento politico di Ion Motza*, Stab. Arti grafiche F. Canella, Roma, 1937.
126.Sburlati, Carlo, *Codreanu, il Capitano*, Ed. Volpe, Roma, 1970. În spaniolă: *Codreanu, el Capitán*, Ed. Acervo, Barcelona, 1970.
127.Sburlati, Carlo, "Les idées de la Garde de Fer", în «Défense de l'Occident», anul XIX, nr. 95, aprilie 1971, pp. 46-65.
128.Sburlati, Carlo, "Codreanu e il fascismo romeno", în «La Destra», anul IV, nr.3, martie 1974, pp. 69-79.
129.Sburlati, Carlo, "La Guardia di Ferro dopo Codreanu", în «L'Italiano», I, 1974.
130.Sburlati, Carlo, *Codreanu e la Guardia di Ferro*, Ed. Volpe, Roma, 1977.
131.Seton-Watson, Hugh, *East Europe between the Wars (1918-1941)*, Cambridge, 1946 (a nu se confunda cu R. W. Seton-Watson, care a publicat, în 1934, o *History of the Roumanians*).
132.Shafran, David, *Cronica rebeliunii legionare – Amintiri*, Hasefer, Tel-Aviv, 1967.
133.Steuckers, Robert, "Petit histoire de l'idéologie légionnaire", în «Orientations», 13, 1991-1992, pp. 13-15.
134.Sugar, Peter F. şi Lederer, Ivo J. (coordonatori), *Nationalism in Eastern Europe*, Univ. of Washington Press, 1969.
135.Sugar, Peter F. (coordonator), *Native fascism in the Successor States*, Santa Barbara, 1971 (cap. "The Background of Romanian Fascism", semnat de Em. Turczynski).
136.Tarchi, Marco, (recenzie la) Ion I. Moţa, *L'uomo nuovo* [trad. it. a vol. *Cranii de lemn*], în «Diorama letterario», martie 1979.
137.Tarchi, Marco, (recenzie la) Corneliu Zelea Codreanu, *Circolari e manifesti*, în «Diorama letterario», septembrie 1980.
138.Tarchi, Marco, (recenzie la) Guardia di Ferro, *All passo con l'Arcangelo. Ritmi legionari*, în «Diorama letterario», iulie 1982.
139.Tarchi, Marco, "Le procès de Codreanu", în «Orientations», 13, 1991-1992, pp. 17-18.
140.Tharaud, Jerôme şi Jean, *L'Envoyé de l'Archange*, Ed. Plon, Paris, 1939.
141.Vago, Béla, *The Shadow of the Swastika. The Rise of Fascism and Anti-Semitism in the Danube Basin (1936-1939)*, Institute for Jewish Affairs Publish., Saxon House, Londra, 1975.
142.Valota Cavallotti, Bianca, *L'ondata verde*, Milano, 1984.
143.Veiga, Francisco, *La mistica del ultranacionalismo. Historia de la Guardia de Hierro (Rumania, 1919-1941)*, Barcelona, 1989 (teză de doctorat). În româneşte: *Istoria Gărzii de Fier (1919-1941). Mistica ultranaţionalismului*, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1993.
144.Veltri, C., "Processate il professore", în «L'Italia settimanale», septembrie 1993.
145.Veltri, C., "Elena Codreanu: le mie prigioni", în «L'Italia settimanale», aprilie 1994.
146.Vigo, E., " L'Arcangelo Michele", în «Roma fascista», XVIII, 2, 13 noiembrie 1941.
147.Villalba Rubio, Ricardo, Prolog la Neculai Totu, *Notas del frente español (1936-1937)*, Ed. Dacia, Madrid, 1970, pp. 7-11.
148.Waldeck, R. G., *Athénée Pallace, Bucharest. Hitler's "New Order" comes to Romania*, Londra, 1943.
149.Watts, Larry, *În serviciul Mareşalului*, 2 vol., Ion Dumitru Verlag, München, 1985.
150.Weber, Eugen, *Varieties of Fascism. Doctrines of Revolution in the Twentieth Century*, New Jersey, 1946.
151.Weber, Eugen, "The Men of the Archangel", în vol. colectiv *International Fascism (1920-1945)*, New-York, 1966. În italiană: "Gli uomini dell'Arcangelo", în «Dialoghi del XX», anul I, nr. 1, aprilie 1967.
152.Weber, Eugen, *Dreapta românească*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995 (de fapt, cap. "Romania" din *The European Right. A Historical Profile*, tradus şi publicat separat).
153.Webster, Alexander F. C., *The Romanian Legionary Mouvement: An Orthodox Christian Assessment of Anti-Semitism*, Center for Russian and East European Studies, University of Pittsburg, 1986.
154.Woolf, Stuart J. (coordonator), *Il fascismo in Europa*, Bari, 1968; ed. a doua it.: 1973 (cap. "Romania" este redactat de Z. Barbu). A se vedea şi Stuart J. Woolf (coordonator), *The Nature of Fascism*, Londra, 1968.
155.Yavetz, Zvi, "An Eyewitness Note: Reflections on the Romanian Iron Guard", în «Journal of Contemporary History», vol. 26, 1991.

DE LA PROPAGANDA ANTILEGIONARĂ...

Vreme de mai bine de jumătate de veac, discursul oficial şi neoficial privind Mişcarea Legionară a rămas acuzator şi univoc, acesteia fiindu-i interzis, practic, dreptul la apărare. Era de aşteptat ca după cotitura din decembrie 1989, această stare de lucruri să se modifice; şi, întrucâtva, s-a şi modificat, în sensul că editurile şi presa au acceptat să publice şi punctul de vedere al unor legionari privind trecutul Mişcării. Nu însă fără reale şi felurite dificultăţi. Una dintre aceste dificultăţi rezidă în efortul de perpetuare a fricii, efort concretizat până şi în promovarea unor acte normative, restrictive. Mişcarea Legionară e interzisă prin lege (e drept, în termeni ambigui), ceea ce face suspectă şi orice încercare apologetică. Or, *apologie*, etimologic, înseamnă apărare, nu neapărat elogiu. Prin urmare, Mişcării Legionare îi este relativizat dreptul la apărare, iar asta într-o perioadă în care discursurile rechizitoriale se înmulţesc şi se radicalizează pe zi ce trece.

Un exemplu semnificativ, în acest sens, e atacul concentric, bine orchestrat, de o virulenţă a expresiei şi tonului ieşite din comun, dezlănţuit spre sfârşitul lunii noiembrie 1995 şi prilejuit, în aparenţă, de aniversarea a 55 de ani de la asasinarea lui Nicolae Iorga. Zic în aparenţă, întrucât am convingerea că, dincolo de pretextul amintit, există motivaţii de alt ordin. Cazul Iorga, de altfel, e un caz demult încheiat. Atât Mişcarea Legionară, prin reprezentantul ei cel mai autorizat, Horia Sima, cât şi adversarii Mişcării Legionare şi-au precizat punctele de vedere. Date noi nemaiintervenind, atât de mult mediatizata campanie se vrea şi este altceva decât o dezbatere în scopul stabilirii adevărului. Miza e politică, iar mijloacele - în speţă, discursul - sunt machiavelice. Subzistă apoi şi o nedumerire cu privire la însăşi alegerea pretextului. Pentru ce s-a recurs, pentru ce se recurge mereu la cazul Nicolae Iorga? O explicaţie ar putea fi prestigiul personalităţii acestuia, atât în ţară, cât şi în străinătate, atât în prezent, cât, mai ales, în trecut. Cu toate că nici în plan juridic, nici în plan moral şi nici chiar în plan religios prestigiul nu justifică discriminarea (asasinarea unui prunc în pântecele mamei sale sau a unui ins oarecare, fie el cât de neînsemnat, fiind la fel de reprobabilă ca şi asasinarea unui om de geniu), se mizează pe un anume impact. Şi pentru ca acest impact să fie cât mai puternic, *se oculteează în totalitate orice motivaţie a gestului nefast*. Nicolae Iorga a fost ucis. *Pentru ce*, nu se spune, după cum nu se aminteşte nici faptul că unul dintre principalii dascăli întru naţionalism şi antisemitism ai generaţiei de intelectuali interbelici a fost chiar el. Cu Nicolae Iorga - îl parafrazez pe I. Negoiţescu - nu se va intra în Europa. Pentru ce, atunci, acest recurs? Poate deoarece, pentru cei în cauză, "intrarea în Europa" e o simplă lozincă. Nu principiile par să-i preocupe, cât condamnarea în sine a Mişcării Legionare. Despre asasinatele săvârşite împotriva legionarilor, nici un cuvânt. Nici un cuvânt despre asasinatele săvârşite în timpul guvernării comuniste. Câtă lume ştie că, la 8 decembrie 1921, Max Goldstein, evreu comunist, execută cel dintâi atentat politic de tip terorist, făcând să explodeze o bombă în Senatul României? De uciderea primului secretar Foriş, de către agenţii lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, cine îşi mai aduce aminte? Uciderea lui Lucreţiu Pătrăşcanu, nu e o crimă? Despre miile, poate zecile de mii de deţinuţi politici ucişi în fel şi chip, nu mai vorbesc. Am însă tot dreptul să mă îndoiesc de buna credinţă a acelora care, procedând discriminatoriu, măsoară cu măsuri diferite. E drept, crimele comuniştilor nu justifică crimele legionarilor. Atâta doar că ei, comuniştii, nu au dreptul moral de a vorbi despre crimele altora, de vreme ce ei înşişi sunt criminali. Sau, dacă *nu toţi* comuniştii sunt criminali (şi nu sunt), pentru ce, în cazul legionarilor, nu operează aceleaşi considerente? Pentru ce legionarii sunt *toţi* asasini, sunt *toţi* terorişti, sunt *toţi* vinovaţi, fără excepţie?!



Vineri, 17 noiembrie 1995, cotidianul "România Liberă" publica integral RAPORTUL SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAŢII pe perioada octombrie 1994-august 1995. Documentul are caracter oficial şi, ca atare, ar fi natural ca el să fie apolitic, echidistant, tehnic şi obiectiv. Capitolul 3 al Raportului, intitulat "Apărarea ordinii constituţionale", consacră un număr mare de pagini aşa-zisului "extremism de dreapta", respectiv Mişcării Legionare. În marea lor majoritate, informaţiile "obţinute prin acţiuni specifice" au caracter notoriu, sunt cunoscute adică de orice om cât de cât informat. "...s-au intensificat - ni se spune - demersurile pentru realizarea unei formaţiuni politice unice, bazate pe doctrina naţionalist-creştină, şi, în paralel, pentru refacerea structurilor specifice fostei Mişcări Legionare". Informaţia, în sine, deşi sintetică, mi se pare corectă. Incorect mi se pare adausul de conotaţii incriminatorii. În temeiul căror fapte "demersul de realizare a unei formaţiuni politice unice, bazate pe doctrina naţionalist-creştină", ca de altfel şi cel de "refacere a structurilor fostei Mişcări Legionare", e decretat extremist sau anticonstituţional? Realizarea unei atari formaţiuni, înfiinţarea unui partid, în condiţiile legii, este un drept garantat (sau ar trebui să fie). Incriminarea, prin urmare, în temeiul unei simple denominaţii şi nu în temeiul prevederilor din statut şi program, este încălcare a legilor, abuz calificat. Admiţând totuşi, prin nesocotirea prezumţiei de nevinovăţie, ca şi a principiului evoluţiilor posibile, că membrii acestei formaţiuni ar întreprinde altceva decât ceea ce afirmă prin statut şi programe, legea şi numai legea e în drept să intervină. Ca să o poată face, e însă nevoie ca formaţiunea să aibă un statut legal. Pentru ce, aşadar, legionarilor li se refuză legalizarea? Şi aceasta într-o societate ce se consideră a fi democrată? Cine are interesul ca o stare de evidentă anormalitate să se menţină ca atare?

"În plan propagandistic - spune în continuare Raportul - este caracteristică intensificarea continuă a acţiunilor şi diversificarea mijloacelor folosite, cu accent pe redactarea, tipărirea şi difuzarea de articole şi lucrări cu caracter memorialistic, reeditarea de broşuri şi volume cu conţinut legionar (...), organizarea de colocvii şi dezbateri. Aceste activităţi sunt destinate schimbării imaginii Mişcării în rândul opiniei publice, dar mai ales transmiterii ideilor legionare către noile generaţii". Din nou o afirmaţie corectă, sintetică, notorie. Şi iarăşi, aceeaşi întrebare inevitabilă: ce e neconstituţional, ce e primejdios pentru securitatea statului, pentru viitorul acestui neam, în dorinţa de schimbare a imaginii Mişcării în rândul opiniei publice? Când, mai bine de cinci decenii, imaginea acestei Mişcări a fost în mod premeditat *falsificată*, când ştii bine cât de dens este stratul de *calomnii* şi *minciuni* aşternut metodic peste adevăr, efortul de decelare, de schimbare a imaginii, de scoatere a adevărului la lumină, e, în continuare, o fărădelege? Admit că, în efortul lor, legionarii pot deveni partizani. Faptul rămâne însă nesemnificativ, întrucât *nu ei sunt judecătorii*. Concluziile nu le trag ei, le trag cititorii, opinia publică. Părţile - şi în acest demers legionarii sunt parte - oferă doar *alternativa*, fără de care adevărul nu se poate impune. Cât priveşte transmiterea ideilor legionare către noile generaţii, faptul ţine de libertatea de informare şi opţiune a fiecăruiom. Nu ştiu în ce măsură noile generaţii vor adera sau nu la ideile legionare, mai ales că întemeietorii s-au adunat nu în temeiul unei ideologii, ci în virtutea unor afinităţi afective şi a unei credinţe comune. Sigur e doar faptul că ei, tinerii, au tot dreptul să cunoască adevărul, să cunoască trecutul neamului căruia îi aparţin, şi că sunt îndeajuns de maturi ca să judece şi să opteze singuri. Nici constrângerile, nici persuasiunea nu sunt în măsură, decât aparent şi pentru perioade scurte de timp, să le anihileze voinţa. O dovadă peremptorie o reprezintă şi evenimentele din decembrie 1989.

Pentru ca acţiunea de informare întreprinsă de unii legionari să fie adusă sub incidenţa legii, Raportul pretinde că unele publicaţii conţin incitări la acţiuni extremiste. Drept dovadă (singura, de altfel) e reprodus un fragment din finalul volumului *Pentru legionari*: "Să nu uitaţi că săbiile pe care le-aţi încins sunt ale neamului, în numele lui le purtaţi, deci în numele lui veţi pedepsi cu ele neiertător"... Este acest text incitator la acţiuni extremiste? El a fost scris în aprilie 1936, la Carmen Sylva, şi nu poate fi înţeles corect decât în corelaţie cu întregul şir de nedreptăţi şi prigoniri la care au fost supuşi legionarii. Mai mult, textul nu numai că nu instigă, el lămureşte o problemă de principiu, deosebit de actuală şi astăzi. E vorba de obligaţia pe care o are creştinul de a ierta pe cei ce i-au greşit, şi dreptul *colectivităţii*, al *neamului*, de a se opune răului care îi ameninţă fiinţa. Acţiunea *în legitimă apărare* nu e doar un drept, e o datorie. "Să nu confundaţi dreptul şi datoria creştină de a ierta pe cei ce v-au făcut vouă rău, cu dreptul şi datoria neamului de a pedepsi pe cei ce l-au trădat şi pe cei ce şi-au asumat răspunderea de a i se împotrivi". Cunosc replica. Cine i-a investit pe legionari cu dreptul de a judeca? Înainte de a da răspunsul, o precizare. Sabia e simbolul puterii politice. "Veţi pedepsi" este un verb la viitor! "Veţi pedepsi" când veţi avea puterea în mod efectiv; şi o veţi avea atunci când ţara vă va chema să preluaţi cârma, în condiţiile legilor atunci în vigoare. La aceasta să se mai adauge şi imperativul propriei ☛

...LA SINDROMUL SOCIAL "VLAD ŢEPEŞ"



conştiinţe. Ştiu. Sunt posibile erori, sunt posibile abuzuri. Există însă şi un factor prevenitor: *asumarea responsabilităţii*. De altfel, prigoanele, ce după 1936 s-au înteţit, ca şi deciziile luate până în anul 1938, când Mişcarea Legionară a fost decapitată, dovedesc, fără posibilitate de tăgadă, atât supunere faţă de legi, cât şi o moderaţie dusă până la sacrificiul de sine. În acest sens, două exemple cu valoare de argument.

1. În urma alegerilor din 21 dec. 1937, Mişcarea Legionară obţine 66 locuri în Parlament, situându-se pe locul trei, ca forţă politică. Regele şi camarila intră în alertă. Prin Decretul Regal Nr.870, din 17 febr.1938, activitatea partidelor politice, practic, e interzisă. Decretul acesta s-a vrut a fi o provocare. Refuzând-o, Corneliu Zelea Codreanu emite Circulara cu Nr.148, prin care, începând cu data de 21 febr.1938, Partidul TOTUL PENTRU ŢARĂ era desfiinţat, precizându-se: "Noi *nu voim să întrebuinţăm forţa*. Ne este suficientă experienţa din trecut, când, fără voia noastră, am fost atraşi pe calea violenţei (...) *Lovitură de stat nu voim să dăm*. Prin existenţa însăşi a concepţiei noastre, noi suntem contra acestui sistem. Lovitura de stat înseamnă o atitudine de bruscare, de natură exterioară, pe când *noi aşteptăm biruinţa noastră de la desăvârşirea în sufletul naţiunii a unui proces de perfecţionare omenească*"(subl.n.).

2. La 22 febr. 1938, Corneliu Zelea Codreanu trimite fostului Preşedinte al Consiliului de Miniştri, Alexandru Vaida Voievod, o scrisoare, protestând împotriva Loviturii de Stat din 10 febr.1938, prin care Regele Carol al II-lea instaurează regimul de dictatură personală. E *singurul* om politic din România acelor ani care a făcut-o, ştiind că va plăti gestul cu propria lui viaţă. Marii democraţi au evitat să o facă.

Şi iarăşi, aceeaşi sau aceleaşi vechi întrebări: Unde e instigarea? Violenţa, unde e? Şi pentru ce nu i se spune cetăţeanului *întreg* adevărul? Dezinformarea, directă sau prin omisiune, cui foloseşte?

"Caracterul antidemocratic şi anticonstituţional ce marchează acest gen de activităţi este evidenţiat de faptul că elemente fanatice susţin necesitatea instaurării unui regim totalitar de tip legionar, apreciat ca singura modalitate de scoatere a României din marasmul politic, economic şi social în care se află, incitând totodată la violenţă şi extremism". Drept dovadă sunt citate câteva cazuri ce se vor concrete: "Un descendent legionar din Arad consideră că singura cale de ieşire din criză a ţării este instaurarea unei dictaturi...". "În judeţul Arad, un alt militant face frecvent apologia Mişcării...". "În cadrul unor întâlniri, mai mulţi legionari din judeţul Neamţ (...) afirmă necesitatea unor acţiuni de forţă..." şi aşa mai departe. De remarcat: nu se dau nume sau alte date necesare identificării, nici circumstanţele în care asemenea afirmaţii au fost făcute. Nimic nu dovedeşte că cei ce le-au făcut, dacă le-au făcut, au fost legionari. Pot foarte bine să fie simpli oameni nemulţumiţi, cum sunt cu sutele de mii, cu milioanele, în ţara aceasta, sau, pur şi simplu, provocatori de profesie. În context, este semnalată "conduita unui grup legionar dintr-un judeţ din Moldova, care, după folosirea salutului fascist, a recurs la agresiuni fizice şi a distrus însemne ale autorităţii de stat". Ei bine, acest caz, real sau născocit, ar fi putut fi punct de plecare pentru o lămurire corectă a lucrurilor. E vorba de un delict prevăzut şi sancţionat de Codul Penal. Din informaţiile oferite, nu rezultă că vinovaţii au fost traşi la răspundere pentru fapta lor. De ce? Nu există decât două explicaţii: sau fapta nu s-a produs, sau fapta a fost pusă la cale de organe ale Puterii interesate în a crea *diversiune*. Nu altfel stau lucrurile cu pretinşii membrii ai unui cuib care - ni se spune - "...au luat în discuţie eventualitatea unor acţiuni împotriva evreilor care dirijează, prin posturile ocupate, destinele statului, şi chiar incendierea unor sinagogi", sau cu nu ştiu ce pretinsă ameninţare de la Cluj, ameninţare a Justiţiei, pe considerentul că refuză legalizarea Mişcării. Situaţia e de-a dreptul absurdă. Dorinţa şi demersurile de legalizare, prezente şi în cazul Suru Şerban din Bucureşti, singurul nominalizat, dovedesc supunere faţă de lege, fiind o dovadă de bună-credinţă. Mai mult, legalizarea Mişcării Legionare - am mai spus-o - ar permite, pe de o parte, o transparenţă a activităţii publice a acesteia, pe de alta, ar crea condiţiile necesare luării de atitudine faţă de eventualele devieri sau diversiuni. Ar însemna o normalizare. Cui îi e frică de normalizare? De ce se preferă absurdităţi de genul "dacă vom fi legalizaţi, vom cere socoteală celor care ne refuză legalizarea?". De ce?

Răspunsuri există. Diversiunea e o metodă de guvernare veche şi se pare că noi românii perseverăm în a o folosi. Originile "ţapului ispăşitor" sunt biblice. Mişcarea Legionară a fost şi a rămas un asemenea ţap. În decembrie 1989, N. Ceauşescu, pentru a justifica represiunea împotriva timişorenilor, i-a stigmatizat ca "bande de legionari" şi "huligani". În timpul mineriadelor, preşedintele Ion Iliescu a procedat la fel. A făcut-o şi cu prilejul recentei aniversări a 55 de ani de la asasinarea lui Nicolae Iorga, mai vehement ca oricând. Şi nu întâmplător. Fenomenul e ciclic şi urmăreşte, probabil, escamotarea crizei prin care trece ţara. Se pare însă că intenţiile nu se rezumă la atât. Ţapul e prea anemic, iar suferinţa în care se zbate ţara prea adâncă şi mare, ca echivalenţa necesară distragerii să se poată înfăptui, fie şi pentru o scurtă perioadă de timp. Cel puţin încă două ţeluri se pot avea în vedere: câştigarea bunăvoinţei factorilor politico-financiari externi - idee sugerată în Raport - şi inducerea în rândul opiniei publice a unui anume sentiment de aşteptare. În ce priveşte obţinerea bunăvoinţei forurilor politico-financiare externe, se mizează - a făcut-o şi Ceauşescu - pe o presupusă naivitate a acestora, asupra căreia nu insist. În ce priveşte inducerea în rândul opiniei publice a unui anume sentiment de aşteptare, pe care îmi îngădui să-l numesc "**Sindromul Vlad Ţepeş**", încerc o lămurire.

Cu mai mult timp în urmă, stând la nu mai ştiu ce coadă, un cetăţean oarecare, pentru mine necunoscut, intră în vorbă cu cei din jurul lui. "Muncitorii de la uzina cutare - perorează el - se agită. Dezamăgirile sunt mari. Guvernanţii sunt corupţi. Opoziţia e inexistentă. *Singura soluţie sunt legionarii. Un nou Vlad Ţepeş*"! Nu m-am lăsat antrenat în discuţie. Omul era prea tânăr ca să poată pretinde că i-a cunoscut pe legionari şi prea sigur de sine şi de ceea ce spune. L-am suspectat de provocare. Nu m-am îndoit, în schimb, că în mediile muncitoreşti (şi nu numai) circulă o asemenea idee. Cum s-a născut ea?

Recent, călătoream cu autobuzul înspre o localitate apropiată oraşului meu. Alături, un inginer pensionar. Ne cunoşteam. "L-ai auzit, aseară, pe Iliescu?". "Nu. Nu l-am auzit". "Păcat, domnule, păcat! S-a dat la legionari rău de tot. Se teme, domnule, se teme!". Am rămas o clipă descumpănit. "De cine, domnule, de cine?". "Cum de cine? De legionari." Era convins de ceea ce spune. L-am întrebat totuşi: "Chiar credeţi că-i e frică?". "Da, domnule!" "Spuneţi-mi atunci câţi şi unde sunt legionarii aceştia de care se teme Preşedintele României? I-a văzut cineva? Dumneavoastră i-aţi văzut?". "Nu, nu i-am văzut, dar..." Nu mai continui.

Două fapte cotidiene, mi s-ar putea replica, fără vreo semnificaţie aparte. În ce mă priveşte, nu le pot astfel expedia. Nu prin ei înşişi au ajuns aceşti oameni la concluzia că Mişcarea Legionară este o primejdie pentru guvernanţi, singura speranţă de ieşire din marasm; şi nici ca urmare a vreunor acţiuni propagandistice, duse în acest sens de către legionari. Tot ce ştiu aceşti oameni e ceea ce li s-a îngăduit să ştie. Imaginea pe care o au despre Mişcare e una indusă de serviciile guvernamentale de propagandă şi dezinformare. Pentru consolidarea acestei imagini nu s-a precupeţit şi nu se precupeţeşte nimic. Aparent, efectele nu sunt cele scontate. Mişcarea Legionară, "mişcare teroristă", iată, nu îndepărtează, ci naşte simpatii, se constituie în soluţie salvatoare, în temei speranţă. Numai că această imagine e falsă. Mişcarea Legionară nu e nici funciar teroristă, şi nu e nici în măsură să se constituie, acum, în alternativă de guvernare. Şi nici "înger justiţiar" nu este. Cei ce în mod sincer văd în Mişcarea Legionară o şansă, vor fi, probabil, dezamăgiţi. Vlad Ţepeş *redivivus* e o simplă speranţă, o aşteptare, un sindrom. Şi nimeni nu ştie mai exact acest lucru ca domnul Virgil Măgureanu. Întrebarea e: pentru ce îl cultivă? Nu realizează efectul de bumerang pe care îl creează campania de denigrare continuă, orchestrată împotriva Mişcării? Mă îndoiesc. Mai mult, am convingerea că pe efectul acesta se mizează. Mecanismul e simplu. Deznădăjduiţii aşteaptă un izbăvitor, un Vlad Ţepeş incoruptibil. Dur, dar incoruptibil. Li se sugerează că acesta ar putea fi întruchipat de Mişcarea Legionară, o mişcare cu imaginea şi sensul contrafăcute. Nu se va întâmpla aşa. Fondul de aşteptare, în schimb, rămâne. *Pe acest fond de aşteptare, instaurarea sau reinstaurarea dictaturii devine posibilă*. Corelarea campaniei antilegionare cu seria de legi totalitare promovate din aproape în aproape, cu o evidentă consecvenţă, justifică presupunerea. Şi ceea ce mi se pare deosebit de trist e faptul că "opoziţia democratică" se lasă prinsă în acest joc. În esenţă, e exact ceea ce s-a petrecut şi în anii premergători instaurării dictaturii personale a regelui asasin.

Viorel GHEORGHIŢĂ

LUMEA ARABĂ, adevăr și prejudecată

Situația actuală din lumea arabă (10)

Problema palestiniană

O prezentare a situației din lumea arabă contemporană fără a menționa teritoriul cunoscut sub denumirea de Palestina, ar fi incompletă. Cu aceasta vom încheia seria de articole dedicate *"lumii arabe"*, reamintind motivul care ne-a determinat să ne aplecăm asupra acestui subiect: ***convingerea că lumea arabă, leagănul spiritualității islamice, trăiește în zilele noastre un impresionant reviriment religios, politic și social, ale cărui consecințe vor exercita o de loc neglijabilă influență asupra procesului de integrare mondialistă care obsedează cercurile conducătoare din Occident.***



Ca determinare geografică, Palestina constituie partea meridională a Siriei. Teritoriul ei este delimitat la Vest de Marea Mediterană, iar la Est de Iordan, de Marea Moartă și de depresiunea care, spre Sud, se întinde până la Golful Akaba de la Marea Roșie.

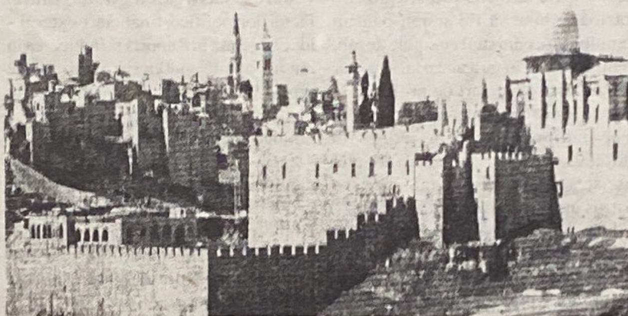
Ca determinare istorică, Palestina este patria poporului evreu, o determinare contrazisă însă, până destul de recent, de realitățile etnice. La începutul secolului XIX populația de naționalitate evreiască de pe teritoriul Palestinei constituia o infimă minoritate, pierdută în masa populației de naționalitate arabă. Ar fi însă o greșeală dacă s-ar considera că depopularea Palestinei de evrei s-a datorat numai persecuțiilor la care populația evreiască a fost supusă de conducătorii imperiilor care au stăpânit, un timp mai lung sau mai scurt, Țara Sfântă. Un rol important la constituirea diasporei evreiești l-au avut motivațiile economice.

În cursul secolului XIX începe însă să se producă un proces de revenire pe pământul Palestinei a unui număr considerabil de evrei, majoritatea provenind din Rusia, unde persecuțiile cu caracter antisemit luau uneori proporții de adevărate pogromuri. Concomitent cu această mișcare de imigrare spontană în Palestina, a apărut și cadrul instituționalizat pentru încurajarea imigrării, *"Mișcarea sionistă"*, întemeiată de Theodor Herzl la sfârșitul secolului trecut.

Procesul de repopulare a Palestinei cu evrei sporește în intensitate după primul război mondial. Congresul sionist din anul 1920 a stimulat revenirea evreilor în patria lor istorică, iar *"Agenția Evreiască"*, întemeiată în 1922, a încurajat pătrunderea evreilor în Palestina, atât pe căi legale, cât și pe căi ilegale. În acea perioadă dramatică și pentru localnicii palestinieni și pentru imigranții evrei, au funcționat două organizații iudaice clandestine, *"Hagana"* și *"Irgun Zwai Leumi"*, care nu s-au limitat la introducerea evreilor pe căi ilegale în Palestina. Membrii lor au trecut chiar la atacuri armate împotriva trupelor britanice care asigurau exercitarea mandatului încredințat Marii Britanii de forurile internaționale.



Sfârșitul celui de al doilea



război mondial a adus câștig de cauză evreilor. În Noiembrie 1947, Organizația Națiunilor Unite a definitivat planul de împărțire a Palestinei între evrei și arabi. În 1948, odată cu încetarea mandatului britanic asupra Palestinei, Consiliul Național al Evreilor din Palestina declară, la 15 Mai, independența Statului Israel, căruia îi revenea 77% din teritoriul palestinian. Noul Stat este recunoscut imediat de Statele Unite și de Uniunea Sovietică.

Ce s-a petrecut în continuare pe acest teritoriu, bântuit de patimi și de ură, este prea bine cunoscut. Odată cu publicarea Declarației de Independență izbucnește primul război arabo-israelian. 850.000 de arabi, de pe pământul pe care locuiau de peste o mie de ani, se refugiază în țările arabe vecine. În urma acestei masive refugieri, pe teritoriul statului Israel nu au mai rămas decât 156.000, de arabi. Ei vor fi supuși unui regim de discriminare rasială care dovedește că evreii au învățat prea puțin din propriile lor suferințe.

Deși, la insistențele Consiliului de Securitate, războiul a fost întrerupt printr-un armistițiu, el nu a încetat practic niciodată. Palestinienii, dornici să-și recucerească țara, vor dezlănțui un necruțător război de gherilă. Acest război va deveni din ce în ce mai înverșunat, îndeosebi după ce conducerea Egiptului este preluată de Gamal Abd el Nasser.

Crearea Statului Israel, urmată de izgonirea în masă a populației arabe din Palestina, a avut drept consecință solidarizarea tuturor țărilor arabe din Orientul Mijlociu cu cauza palestiniană, ***obiectivul declarat al acestei solidarizări fiind distrugerea Statului Israel.***

Cunoscând pregătirile făcute de arabi în această direcție, israelienii, împreună cu forțele britanice și franceze aflate în regiune, dezlănțuie, în Octombrie 1956, un război *"preventiv"* împotriva Egiptului. Istoricii militari vor denumi acest război *"campania din Sinai"*, deoarece evreii au reușit să ocupe, prin surprindere, atât Peninsula Sinai, cât și Fâșia Gaza. Acțiunea israeliană va fi însă întreruptă în urma presiunilor exercitate de Statele Unite și de Uniunea Sovietică, trupele de ocupație fiind obligate să se retragă. Drept compensație, Statului Israel i se dau garanții pentru libera navigație în Golful Akaba.

Terminarea celui de al doilea război arabo-israelian nu a adus însă pacea în Orientul Mijlociu. În Iunie 1967, Israelul dezlănțuie un nou război *"preventiv"* împotriva vecinilor săi arabi, război care poartă denumirea de *"războiul de șase zile"*. Surprinzând forțele arabe care se pregăteau să atace Israelul, aviația și blindatele israeliene reușesc să zdrobească, în numai șase zile, armatele Egiptului, Siriei, Arabiei Saudite și Iordaniei, cucerind Fâșia Gaza, Peninsula Sinai, Cisiordania și Înălțimile Golan. La intervenția Consiliului de Securitate, ofensiva israeliană spre Cairo și Damasc este oprită. De data aceasta, însă, evreii nu se vor mai retrage din teritoriile ocupate.

Rușinoasa înfrângere suferită de arabi în *"războiul de șase zile"* nu va rămâne fără urmări. În Octombrie 1973, Egiptul și Siria, sprijinite cu armament de Uniunea Sovietică, atacă Israelul prin surprindere, în ziua de Jom-Kippur, cea mai mare sărbătoare religioasă iudaică. Ofensiva egipteano-siriană a fost oprită de evrei după lupte grele, războiul terminându-se nedecis, în urma insistențelor Statelor Unite care, prin intervenția lor, le-a răpit arabilor satisfacția unei victorii pe câmpul de luptă. Ei vor obține însă o *victorie morală* de o importanță deosebită. ***Mitul invincibilității evreilor a fost spulberat.*** Și evreii au înțeles acest lucru, declarându-se dispuși să ducă tratative de pace cu țările arabe, pentru a evita o nouă confruntare armată.



În perioada confruntărilor arabo-israeliene, refugiații palestinieni au acționat cu propria lor organizație, *"Mișcarea de Eliberare Palestiniană"* (OEP), dovedindu-se a fi cei mai vajnici luptători, îndeosebi în acțiunile de gherilă.

Mișcarea de Eliberare Palestiniană a fost înființată în anul 1964, ca for politic reprezentativ pentru grupurile de gherilă care acționau din umbră împotriva ocupației israeliene. Ea s-a constituit pe trunchiul organizației de luptă "Al Fatah", în fruntea căreia, din anul 1965, s-a găsit Yasser Arafat.

În anul 1974 toate statele arabe au recunoscut Mișcarea de Eliberare Palestiniană ca unic repezentant al poporului palestinian, iar din anul 1975 ea este recunoscută și de Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite ca reprezentant legal al refugiaților palestinieni.



Eforturile israeliene de a găsi o soluție pașnică în conflictul cu lumea arabă au înregistrat un prim succes prin încheierea tratatului de pace cu Egiptul, în Martie 1979. Acțiunea egipteană a fost considerată de țările arabe drept un act de trădare, dar după războiul din Golf din anul 1991, ele își vor schimba optica, acceptând să participe la convorbiri de pace cu Statul Israel. Dintre aceste acțiuni diplomatice, cea mai spectaculoasă este semnarea, în Septembrie 1993, a tratatului dintre Israel și OEP privind acordarea autonomiei Fâșiei Gaza și Cisiordaniei. Prin semnarea acestui tratat, "teroristul" Yasser Arafat va împărți cu Yitzhak Rabin, generalul victorios în războaiele arabo-israeliene, Premiul Nobel pentru pace.

Dacă tratativele încununate de succes dintre OEP și Statul Israel, precum și convorbirile de pace, duse în prezent, între Siria și Statul Israel, înseamnă o pacificare reală a Orientului Mijlociu, este greu de spus. Asasinarea primului ministru israelian, Yitzhak Rabin, de către studentul evreu fundamentalist Yigal Amir, dușman neîmpăcat al procesului de pace arabo-israelian, ca și numeroasele ciocniri armate între palestinieni și forțele de securitate israeliene, ciocniri soldate cu victime de ambele părți, nu sunt de bun augur. Fapte care ne îndreptățesc să afirmăm că *"problema palestiniană"* este departe de a fi rezolvată. Și cât timp această problemă nu-și va găsi o rezolvare în spiritul adevărului și realității istorice, în ciuda eforturilor conjugate iudeo-americane, pacea în Orientul Apropiat rămâne un deziderat cu puține șanse de realizare.

Gabriel CONSTANTINESCU

a treia poziţie internaţională

SOLDATUL POLITIC

Partea a treia:

Calea spre Soldatul Politic

(continuare din nr. trecut)

Am să vă ofer câteva idei de unde şi cum să începeţi, dar reţineţi că acestea sunt numai exemple generale, menite să vă facă să gândiţi în direcţiile potrivite.

Vă uitaţi la televizor în fiecare seară? Dacă da, atunci reduceţi timpul acordat televizorului, deoarece vă expuneţi inutil la propaganda inamicilor noştri, fie că urmăriţi un documentar, fie un film fără pretenţii. Folosiţi-vă timpul mai constructiv, într-un fel ce poate fi de ajutor Luptei Naţionale. Citiţi o carte sau o revistă de politică. Plimbaţi-vă pe la ţară sau printr-un parc şi bucuraţi-vă de darurile naturii. Acordaţi un pic mai mult timp tipăririi de fluturaşi sau vânzării ziarului vostru. Organizaţi discuţii în grup cu câţiva prieteni, la voi acasă, sau înscrieţi-vă în asociaţiile de locatari sau de alt tip, pentru a apăra justiţia pe plan local.

Beţi 4, 5, 6 sau chiar mai multe halbe de bere când ieşiţi în oraş să vă distraţi? Reduceţi cantitatea la 2 sau 3 halbe; nu numai că veţi rămâne cu mai mulţi bani de pus la dispoziţia Cauzei, dar vă veţi îmbunătăţi şi starea sănătăţii. La urma urmelor, Cruciaţii n-au rămas în istorie prin cantităţile de bere băute!

Fumaţi mult? Dacă da, reduceţi numărul de ţigări fumate sau chiar renunţaţi la acest obicei dăunător. Fumând, nu faceţi altceva decât să vă daţi banii Marii Finanţe şi să vă distrugeţi sănătatea. Vor veni timpuri când va fi nevoie să ne mişcăm repede, iar cei care se încăpăţânează să rămână la aspectul de dinozauri astmatici vor plăti pentru această alegere!

Mergeţi mai des la meciuri de fotbal sau la petreceri decât la şedinţele Frontului Naţional? Dacă da, atunci revizuiţi-vă priorităţile. Bineînţeles, toată lumea are nevoie de o pauză în lupta noastră, dar, dacă Lupta Naţională va eşua, aduceţi-vă aminte că şi voi aţi contribuit la acest lucru prin lipsa de tragere de inimă şi prin importanţa pe care aţi acordat-o distracţiilor.

Dacă nu aveţi obiceiul de a citi, încercaţi să vi-l înrădăcinaţi şi să vi-l dezvoltaţi. Cunoaşterea este Putere; cu cât cunoaşteţi mai mult, cu atât mai mare este ameninţarea pe care o reprezentaţi pentru Sistem. Veniţi la seminarele naţionaliste, unde veţi fi instruiţi în tipărirea unor broşuri locale, menite să vă ajute să promovaţi ideile sănătoase în comunităţile voastre, unde veţi fi învăţaţi cum să tipăriţi afişe şi să imprimaţi emblemele noastre pe tricouri, unde oameni autorizaţi vă vor explica idealurile dreptei creştine în termeni simpli, pentru a vă îmbunătăţi abilitatea de a converti alte persoane prin persuasiune.

Gruparea noastră vă poate învăţa toate aceste lucruri şi multe altele, dar mai rămâne loc pentru o mulţime de iniţiative personale: învăţaţi alte limbi, mai ales dacă aveţi origine irlandeză, scoţiană, galeză sau cornish, învăţaţi să conduceţi automobilul, să dactilografiaţi, să vorbiţi în public. Mergeţi la cursuri serale pentru a învăţa electronică, mecanică, stenografie sau jurnalistică, ori menţineţi-vă în formă prin exerciţii fizice sau arte marţiale. Sunt un milion de lucruri pe care le puteţi face ca să vă înmulţiţi calităţile, care vă vor da satisfacţie şi vor ajuta Cauza să ajungă la Victorie. De orice vă veţi apuca, perseveraţi până la succes. Dacă staţi numai şi pierdeţi vremea, atunci faceţi jocul ticăloşilor din Parlament, le faceţi sarcina mai uşoară.

Cei care doresc să facă sacrificiile necesare pentru a deveni Soldaţi Politici trebuie să-şi dezvolte anumite virtuţi:

* RĂBDARE: deoarece transformarea într-un Soldat Politic necesită timp îndelungat şi efort real. Crearea unui Soldat Politic perfect poate lua o viaţă întreagă.

*CALM: pentru că, pe măsură ce va creşte represiunea Statului, vor supravieţui doar cei calmi, cu stăpânire de sine, iar nu amatorii panicaţi.

*AUTODISCIPLINA: pentru că cei ce se pot stăpâni pe ei înşişi, pot stăpâni şi situaţiile. Este o putere invizibilă, care va fi însă simţită şi de camarazi şi de inamici.

*SIMŢUL UMORULUI: pentru că, deşi viaţa nu este o petrecere continuă, nu este nici un chin continuu. Este câte ceva din amândouă. Dezvoltaţi-vă abilitatea de a vă autopersifla şi veţi deveni luptători care-şi vor înspăimânta de moarte inamicii.

Puterea râsului a fost recent ilustrată în Italia, la procesul a 30 de militanţi naţionalişti a căror medie de vârstă era de 20 de ani. Judecaţi pentru acuzaţii care, dacă s-ar fi putut proba, ar fi dus la închisoare pe viaţă, aceşti militanţi, nevinovaţi atât în faţa lui Dumnezeu cât şi a oamenilor, au ţinut sus steagul tradiţiilor naţionaliste. Presa italiană şi magistraţii s-au aşteptat să-i vadă în boxe îngrijoraţi, împietriţi. Dar cât de dezamăgiţi au fost când au văzut cât de degajaţi erau aceşti camarazi care ignorau total procedurile judecătoreşti, jucau cărţi, glumeau şi râdeau împreună. Nu le-a păsat. Patru ani au stat închişi în aşteptarea procesului şi au făcut faţă zecilor de oferte de eliberare condiţionată (dacă vor renunţa la doctrina lor), dar aceştia nu şi-au lepădat credinţa. Când judecătorul le-a cerut să fie serioşi, tinerii au răspuns cu hohote de râs. Aceasta este puterea adevărată - cea asupra căreia Moartea nu are putere. Este o putere care ne va face de neînvins, căci ce vor putea duşmanii noştri să facă mai mult decât să ne ucidă? Vechii celţi descriau această putere într-o zicală: "Luptă pentru ţara ta şi acceptă moartea atunci când este necesară, căci moartea este o victorie şi o eliberare pentru suflet".

Noi luptăm pentru Anglia lui William Byrd şi Thomas Tallis; pentru frumuseţea sălbatică a ţinutului Cornwall şi seninătatea Districtului Lacurilor. Luptăm pentru Ţara Galilor - ţara camarazilor noştri; nu numai pentru literatura sa plină de suflet şi pentru muzica sa dumnezeiască, dar şi pentru spiritul eroic al lui Owain Glyndwr. Noi luptăm pentru Scoţia, pentru podişurile înalte şi insulele sale şi brazii săi. Luptăm pentru Irlanda, ţara paradoxurilor: tragedie şi comedie, umor şi temperament, pentru puritatea despre care G.K. Chesterton spunea: "Cele mai sfruntate minciuni de la Dublin şi Belfast sunt mai adevărate decât truismele de la Westminster".

Puţine mai rămân de spus; alegerea ultimă vă aparţine vouă: veţi deveni un Războinic Revoluţionar luptând pentru Libertatea Naţională sau un laş care se va pleca pentru a săruta cizmele murdare ale unui Sistem în putrefacţie? LAŞULUI NU-I RĂMÂNE DECÂT SĂ-ŞI PLECE CAPUL, RUŞINAT. RĂZBOINICUL ŞTIE CĂ RĂSPLATA LUI VA VENI!

***

JURĂMÂNTUL LEGIONAR

După moartea legionarilor români Ion Moţa şi Vasile Marin pe frontul de la Majadahonda, în timpul războiului civil din Spania, Corneliu Codreanu, Căpitanul Mişcării Legionare, şi-a pus toţi ofiţerii să depună următorul jurământ. Acesta poate şi trebuie să fie un model pentru Soldatul Politic, care are acum de dus o luptă inegală împotriva Noii Ordini Mondiale.

JURĂM:

1. Să trăim în sărăcie, nimicind în noi orice dorinţă de îmbogăţire materială.
2. Să trăim o viaţă grea, severă, lăsând deoparte orice lux şi îmbuibare.
3. Să evităm orice încercare de a exploata oamenii.
4. Să facem sacrificii permanente pentru ţara noastră.
5. Să apărăm Mişcarea Legionară, cu toate puterile noastre, împotriva a tot ce ar putea duce pe drumul compromisului sau împotriva a tot ce ar putea măcar să scadă standardul moral al Mişcării.

TRĂIASCĂ MOARTEA!

DEREK HOLLAND

IRESPONSABILITĂŢI DIPLOMATICE

Problema teritoriilor româneşti din Răsărit şi Nord-Est, pierdute de statul român în împrejurările cunoscute, continuă să rămână chestiunea fundamentală a societăţii şi naţiunii noastre. Şi asta cu atât mai mult cu cât autorităţile de la Bucureşti şi Chişinău nu se arată deloc dispuse să întreprindă demersuri menite să ducă la înlăturarea consecinţelor Pactului Molotov-Ribbentrop.

Cu prilejul "summit"-ului C.S.I. ce a avut loc la Moscova în a doua jumătate a lunii ianuarie 1996, preşedinţii Rusiei, Ucrainei şi Moldovei au lansat un "Apel comun pentru rezolvarea paşnică a conflictului din Transnistria", teritoriu secesionist, populat majoritar de ruşi. Cu aceeaşi ocazie, în premieră, Rusia şi Ucraina au recunoscut în mod oficial şi explicit că **"Transnistria este parte componentă a Republicii Moldova"**.

De această dată, cu promptitudine, printr-un comunicat oficial, Ministerul Afacerilor Externe al României **"ia act cu satisfacţie de recunoaşterea apartenenţei Transnistriei la Republica Moldova"**! În acest mod, cu mare grabă, România se face părtaşă, prin (i)responsabilii ce-i fac politica externă, la legitimarea fărădelegilor care au văduvit-o de Basarabia, Bucovina de Nord, Ţinutul Herţa şi Insula Şerpilor. Transnistria nu a aparţinut niciodată României moderne şi nici Principatului Moldovei de dinainte de prima răpire a Basarabiei sau de Unirea din 1859. În schimb, în 1924, autorităţile bolşevice au înfiinţat, în scopuri diversioniste şi propagandistice antiromâneşti, entitatea pseudostatală numită "Republica Sovietică Socialistă Autonomă Moldovenească", după eşecul provocării de la Tatar Bunar.

Prin această grăbită **"luare de act cu satisfacţie"**, România recunoaşte încă o dată (o mai făcuse cu tot atâta promptitudine şi în august 1991, la proclamarea "independenţei Republicii Moldova") desprinderea de la trupul său a Basarabiei, ca şi mutilarea acesteia în partea ei de Sud, parte care, alături de Nordul Bucovinei, Ţinutul Herţei şi Hotinului şi Insula Şerpilor, sunt teritorii româneşti străvechi, deţinute de către Ucraina fără nici un temei istoric sau de drept. Rezolvarea problemelor statal-teritoriale româneşti nu constă în recunoaşterea a apartenenţei Transnistriei la "Republica Moldova", ci în aceea a recunoaşterii apartenenţei la statul român a tuturor teritoriilor ce au alcătuit România Mare.

Dar, din nefericire, eşecurile mişcării de eliberare naţională a românilor aflaţi sub controlul şi stăpânirea Moscovei şi a Kievului se succed unul după altul şi vin, mai ales, din partea unor români vânduţi Rusiei. Se poate constata, iar faptul este foarte regretabil, că din ce în ce mai mulţi români par să-l fi uitat cu desăvârşire pe fratele lor Ilie Ilaşcu, tot aşa cum cei mai mulţi dintre ei nu par să ştie că în toamna trecută a luat fiinţă **"Acţiunea naţională pentru eliberarea lui Ilie Ilaşcu şi reîntregirea României"**, iniţiativă lăudabilă, dar rămasă fără ecoul scontat.

***

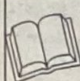
Pe de altă parte, ofensiva Rusiei împotriva Ceceniei, declanşată în decembrie 1994, este departe de a fi avut efectul preconizat de către strategii Moscovei. Dimpotrivă, după transformarea în ruine a capitalei cecene (Groznîi) şi după eşecul umilitor din vara anului trecut de la Budionovsk, în acţiunea din ianuarie, de la Pervomaiskoe, forţele de intervenţie ruseşti şi-au dovedit încă o dată ineficienţa. Armatelor ruseşti, ce se arată copleşitoare numeric şi ca dotare tehnică, li se împotriveşte un inamic de o tenacitate ieşită din comun, redutabil nu numai pentru că dispune de o riguroasă organizare militară, ci mai cu seamă pentru că aceşti luptători ceceni dispun de o extraordinară forţă morală. Crezul în justeţea cauzei pentru care luptă este atât de profund încât sunt oricând gata să moară pentru aceasta.

Războinicii ceceni, partizani ai luptei pentru independenţa micii lor ţări caucaziene, credincioşi musulmani, dar şi fideli generalului Djohar Dudaev, dispuşi oricând la supremul sacrificiu pentru libertatea neamului lor, sunt denumiţi (nu numai de către inamicii ruşi, ci şi de către "democraţii" Occidentului) cu apelativele de "rebeli", "separatişti", dar mai ales **"bande înarmate de terorişti"**. Cantonată în spatele şi la adăpostul unor aparente principii şi norme de drept internaţional, dar practicând în fapt o atitudine de complicitate cu Rusia invadatoare, diplomaţia occidentală adoptă, formal, argumentul **"neamestecului în treburile interne"**. Dacă anul trecut cererea de aderare a Rusiei la Consiliul Europei a fost respinsă, invocându-se "duritatea" intervenţiei militare în Cecenia, în ianuarie a.c. acest criteriu nu a mai fost luat în calcul! Spre cinstea lor, cecenii nu-şi acceptă fără crâcnire soarta hotărâtă de alţii. Din păcate, însă nu-i, prima oară când, pentru situaţii de aceeaşi natură şi cu aceleaşi consecinţe, Apusul foloseşeşte criterii de apreciere şi unităţi de măsură diferite. Edificatoare în acest sens, pe lângă chestiunea cecenă, sunt situaţiile din Kurdistan, Kuweit şi Balcani. În optica Occidentului (dacă nu complet pervertită, oricum îngrijorător de deformată), lupta şi sacrificiul cecenilor pentru libertatea ţării lor sunt **acţiuni teroriste**, pe când campania militară a Rusiei în Cecenia, ţară pe care invadatorii au transformat-o într-un tărâm al imaginilor apocaliptice, rămâne o... **problemă internă** a autorului atrocităţilor!

În schimb, la Moscova, vechile structuri bolşevice nu par deloc să fi fost într-atât de şubrezite şi "definitiv compromise" încât să nu mai existe pericol de refacere. Ultimele alegeri au dovedit-o, iar plecarea lui Andrei Kozîrev din fruntea Ministerului Afacerilor Externe al Rusiei, ca şi a lui Serghei Kovaliov din funcţia de Consilier guvernamental pentru drepturile omului, sunt tocmai reacţii la abandonarea reformei în Rusia, la intervenţia brutală în Cecenia şi la declaraţiile belicoase ale lui Boris Elţîn, fapte ce se constituie în tot atâtea semnale îngrijorătoare.

Nu la fel reacţionează şi Occidentul la aceste semnale sau la adversitatea brutală pe care o arată Rusia faţă de extinderea spre Est a N.A.T.O. Dimpotrivă, recent, Fondul Monetar Internaţional a confirmat alocarea sumei de nouă miliarde dolari pentru **"continuarea reformei în Rusia"**, în timp ce Casa Albă a mai anunţat o ofertă de un miliard de dolari destinaţi modernizării flotei de avioane civile ruseşti, în vederea dotării cu motoare de provenienţă americană. Se pare că şi Occidentul şi diplomaţia românească au uitat cu desăvârşire că Revoluţia bolşevică a triumfat cu nemijlocita contribuţie apuseană, tot aşa cum victoria în cel de al Doilea Război Mondial a făcut din Rusia o abominabilă supraputere mondială. A uita aceste lucruri nu reprezintă doar un risc, ci şi o abjecţie.

Nicolae POP



În 1959, **JOHN MEYENDORFF** (teolog ortodox de origine rusă) publica în Franța trei cărți fundamentale, ce stau până astăzi în fruntea oricărei bibliografii a misticii isihaste și a teologiei palamite: *Défense des Saints Hésychastes* (antologie critică de texte traduse din grecește), *Introduction a l'étude de Grégoire Palamas* și *St. Grégoire Palamas et la mystique orthodoxe*. Ultima dintre acestea, răspunzând cel mai bine intențiilor de popularizare a fenomenului mistic ortodox în Occident, a văzut lumina tiparului, după un sfert de veac, și în versiune românească (Angela Pagu): *Sfântul Grigorie Palamas și mistica ortodoxă*, Editura Enciclopedică (col. "Orizonturi spirituale", coordonată de prof. univ. dr. Remus Rus), București, 1995, 165 pp., într-o splendidă prezentare grafică (Micu Veniamin). Singurul cusur al ediției este lipsa unei prefețe sau postfețe orientative (mai ales că, dacă nu ne înșelăm, e prima carte a lui J. Meyendorff apărută în România) sau măcar a unei note asupra ediției (oricât ar răsfoi cartea, cititorul român neavizat nu va putea afla, de pildă, în ce an a fost ea publicată inițial!).

Cartea este strucurată (cam didactic) în trei părți, după criteriul cronologic: "Tradiția spirituală a monahismului răsăritean" (de la "monahismul primar" până în secolul al XIV-lea, trecând prin Evagrie Ponticul, Macarie Egipteanul, Grigorie de Nyssa, Maxim Mărturisitorul, Simeon Noul Teolog), "Grigorie Palamas, teolog al isihasmului" (capitol în miezul căruia stă controversa cu Varlaam și Achindin, exponenții neînțelegerii apusene, perpetuate, de altfel, până azi) și "Isihasmul după Grigorie Palamas" (până la Paisie Velicikovski, Serafim din Sarov și Ioan de Kronstadt, cu insistență asupra ariei rusești). Credem că a vorbi, pe baza acestei materii, de un "existențialism creștin" e un tribut plătit de J. Meyendorff limbajului occidental al epocii (dominate, pe ruinele existențialismului filosofic, de așa-numita "literatură existențialistă").

Concluzia cărții este următoarea: "Victoria lui Palamas a însemnat *victoria umanismului creștin asupra umanismului păgân al Renașterii* [din păcate, "victorie" în sens teoretic, dar nu și în sens istoric – n.n.]. (...) În secolul al XIV-lea, Biserica de Răsărit a avut de făcut *o alegere*: pe de o parte, o concepție unitară asupra omului, fundamentată pe Biblie, *o afirmare a eficacității imediate a harului mântuitor* în toate domeniile activității umane; pe de altă parte, *un spiritualism intelectualist*, care afirma independența sau măcar autonomia intelectului uman față de materie și care nega faptul că, încă de pe pământ, îndumnezeirea reală a omului este posibilă. Putem înțelege cu ușurință că *secularizarea din Timpurile moderne a izvorât din această ultimă poziție*" (pp. 141-142; subl.n.).

Desigur, pentru cultura teologică românească existau, în privința lui Grigorie Palamas, echivalente lucrări anterioare; încă din 1938, Dumitru Stăniloae dăduse, prin *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, nu doar un studiu foarte temeinic și avizat, dar și traducerea unor texte esențiale (completate prin vol. 7 al *Filocaliei* românești, din 1977, unde apar și izvoare ce lui J. Meyendorff par să-i fi scăpat). Este poate și motivul pentru care D. Stăniloae nu prea trimite la J. Meyendorff în cărțile sale ulterioare...



Volumul *Cărarea Împărăției* (350 pp.), tipărit cu binecuvântarea Prea Sfințitului Dr. Timotei Seviciu de către Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, cuprinde o parte însemnată a scrierilor ieromonahului **ARSENIE BOCA** (ce s-a mutat de la noi în 1989), una dintre figurile cele mai importante și mai complexe ale Ortodoxiei românești din secolul XX.

Apărut spre sfârșitul anului 1995, volumul reprezintă un eveniment în spațiul culturii teologice românești; îi va urma, cât de curând (v. mai jos), un volum cuprinzând predicile părintelui.

Îngrijitorii ediției sunt pr. prof. univ. Simion Todoran și monahia Zamfira Constantinescu (ce semnează și Nota asupra ediției, la care ne vom referi mai pe larg). *Cărarea Împărăției* pare să fi fost începută prin vara lui 1946, la Mănăstirea Brâncoveanu-Sâmbăta de Sus, fiind încheiată prin 1948 (anul strămutării părintelui la Mânăstirea Prislop, din părțile Hațegului, la restaurarea căreia a contribuit și unde se și află înmormântat). Din 1947 fusese stabilit și subtitlul: *Un răspuns creștin la neliniștile vremii*. Materia cărții este împărțită în șapte secțiuni (ale căror



titluri reprezintă adesea, ca și titlul generic, frumoase metafore duhovnicești): "Cărarea", "Învățămintele Regilor", "Cele șapte surle", "Războiul nevăzut", "Ereditate și spirit" (pagini deosebit de interesante asupra raporturilor dintre religie și știința modernă, în care autorul este surprinzător de informat), "Iconomii tainelor" și "Împărățiile iubirii" (pagini dedicate problematicii eschatologice; întreaga carte se încheie, semnificativ, cu un capitol intitulat "Chemarea la înviere").

"Ultima dorință" a lui Arsenie Boca ar fi fost ca "predicile", "meditațiile" și "desenele" sale să nu fie "date publicității" (v. Nota asupra ediției, p. 343). "Văzând însă câte variante circulă și mai ales câți antreprenori sau patroni are, dintre care unii nu l-au mai văzut din anul 1949, (...) ne-am hotărât să dăm forma definitivă a *Cărării Împărăției*, cum a gândit-o și cum a lăsat-o în 1949, după care vor urma predicile – care și ele circulă în nu știu câte variante – pe care și le-a legat singur într-un volum (se pricepea să lege foarte frumos cărțile), după o anumită ordine și cu o caligrafie unică" (loc cit.). Autoarea *Notei*... citează, pe lângă cazul predicilor, și alte scrieri viciate (sau pur și simplu contrafăcute) circulând sub numele părintelui: *Pravila Albă* ("o scriere care i s-a furat", fiind apoi "modificată și rescrisă" și ajungând, în această formă falsificată, "până în Franța") sau *Sundar Singh vorbește globului pământesc*, pe care părintele însuși o caracteriza astfel (a se vedea fotocopia însemnării respective la p. 344 a recentei ediții): "Ce frumos scrie Sundar Singh și ce proastă calitate e apocrifa aceasta, a unui fanatic incult și mincinos!" (urmează semnătura cu inițiale a părintelui). În orice caz, dacă discipolii săi apropiați au considerat oportun să-i încalce, totuși, "ultima dorință", inițiind publicarea operei, poate că vom avea în curând și un album cu picturile și schițele rămase de la el, inclusiv cu frescele atât de surprinzătoare de la Biserica Drăgănescu (de lângă București)...

Ar mai fi însă ceva de spus, nu atât în legătură cu părintele Arsenie Boca (fie-i veșnică pomenirea!), cât cu monahia Zamfira Constantinescu, apriga stareță prislopeană, ce înțelege să folosească chiar Nota asupra ediției pentru niște răfuieli penibile, fie cu obștea monahală de la Sâmbăta de Sus (și mai ales cu ieromonahul Dometie), fie cu supraviețuitorii rezistenței anticomuniste (al căror capital de luptă și jertfă este incapabilă sau nedispusă să-l înțeleagă, prevalându-se de niște stupide șabloane de gândire oportunistă, pretins "creștine" și "duhovnicești", precum cele de la p. 342). Se bate până și cu morții (cazul părintelui Bodogae), pradă unei isterii senile, alimentate de-o deconcertantă suficiență (morală și culturală). I se pare maicii Zamfira că unii ca aceștia au avut sau ar avea "despre Părintele o concepție foarte minoră" (sic). Să fie, așa zicând, "o concepție foarte majoră" cea care a determinat-o, spre sfârșitul anului trecut, să trimită la Sâmbăta fețe monahicești cu scara și cu ciocanul, ca să șteargă de pe crucea de marmură, ridicată acolo întru pomenirea victimelor comunismului, numele părintelui Arsenie Boca, sub cuvânt că n-are ce căuta la un loc cu "banditii"?! Desigur, motivația psihologică e complexă (și nu ne propunem s-o epuizăm, inclusiv din discreție). Vom reliefa numai două aspecte: admirația oarbă pentru Nichifor Crainic (căruia i-a împrumutat îndârjirea în anumite privințe, dar și duplicitatea, în altele) și admirația la fel de oarbă față de Arsenie Boca (a cărui oarecare reticență târzie față de Sâmbăta de Sus – "Nici mort nu mă mai întorc la Sâmbăta!" – a absolutizat-o în sensul unei fronde grotești). Crucea comemorativă pe care a profanat-o (cu convingerea, tipică unei anume patologii, că "îndeplinește o datorie"!) era "vinovată" nu numai de a avea pe ea și numele unor "legionari", dar și de a fi fost ridicată și sfințită tocmai la Sâmbăta de Sus...

După ce se manifestase în mai multe rânduri ca și când ar fi avut un fel de monopol asupra posterității lui Nichifor Crainic (jucând și principalul rol în maimuțărirea vechii "Gândiri", timp de câțiva ani, prin "seria nouă" de la Sibiu), acum își extinde galopant monopolul și asupra posterității lui Arsenie Boca. O astfel de îngustime idolatră nu poate fi însă decât stânjenitoare pentru memoria celor doi răposați. Ni-l închipuim foarte bine pe părintele Arsenie zicându-i: "Smerește-te, femeie, și vezi-ți de păcatele tale!"...



S-a editat în românește, tot spre sfârșitul anului trecut, celebrul volum colectiv *Dreapta europeană. Profil istoric* (apărut în engleză în 1965), la care și-au dat silința nu mai puțin de șase traducători (sub egida Editurii "Minerva"). Coordonatorii lucrării sunt **HANS ROGGER** și **EUGEN WEBER**, ambii de la University of California din Los Angeles. Ultimul a redactat și capitolul despre România (pp. 385 – 446, trad. Ileana Osiceanu), în care insistă, firește, asupra Mișcării Legionare. Că evreul Eugen Weber nu putea fi prea favorabil legionarismului sau naționalismului creștin românesc în genere, se înțelege; totuși se arată mult mai nuanțat, în multe privințe, decât evreul Zigu Ornea (un adevărat M. Roller al noii ideologii internaționaliste), cel ce semnează, în recenta ediție românească, un scurt Cuvânt către cititor.

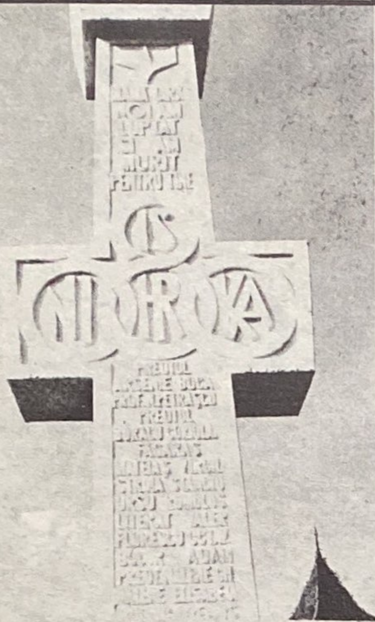
Cititorii interesați se mai pot informa asupra mișcărilor de dreapta (definiția noțiunilor de "Dreapta" și "Stânga" rămâne problematică) din Anglia, Franța, Belgia, Spania, Italia, Germania, Austria, Ungaria, Finlanda, Rusia (până la instaurarea bolșevismului, se înțelege). Ne întrebăm și noi, cu d-l Z. Ornea, cum de lipsește, printre altele, un capitol dedicat viguroasei drepte portugheze?! Admitem că autorii nu și-au propus exhaustivitatea, ci "reprezentativitatea". Dar ce poate fi mai reprezentativ pentru Dreapta decât un Antonio Salazar (căruia tânărul Mircea Eliade îi dedicase o carte întreagă: *Salazar și revoluția din Portugalia*, București, 1942)?

Aproape în același timp, la Editura "Dacia" din Cluj (colecția "Istorie recuperată"), studiul lui **EUGEN WEBER** a apărut și separat, sub titlul *Dreapta românească* (traducere, studiu introductiv – dintr-o interesantă perspectivă sociologică – și note de Achim Mihu, ce-și îngăduie o undă de simpatie pentru fenomenul legionar). Semnalăm în treacăt faptul – ce ar putea fi semnificativ – că volumul de la București, prefațat de d-l Z. Ornea, a fost editat cu sprijinul Fundației Soros, în vreme ce volumașul de la Cluj, realizat de d-l Achim Mihu, a beneficiat de sprijinul Ministerului Culturii...



Ne-a parvenit de curând, tocmai din Argentina, o carte pe care n-am apucat decât să o răsfoim, dar pe care o semnalăm cu plăcere, părându-ni-se deosebit de interesantă: Stan M. Popescu, *Teoria de la historia e Isaias o el más antiguo filósofo de la historia*, Editorial "Euthymia", Buenos Aires, 1995, 285 pp. (volum dedicat "A la Madre Teresa de Calcutta, humildemente"). Este vorba de două eseuri în care autorul se ridică de la filosofia generală a istoriei la o perspectivă biblică (Isaia) și creștină (Fericitul Augustin) asupra acesteia. "Stan M. Popescu" este pseudonimul d-lui **OVIDIU GĂINĂ**, vechi exilat român în Argentina, ilustru profesor universitar la Buenos Aires și La Plata, psiholog și sociolog cu o vastă activitate publicistică (menționăm alte câteva dintre cărțile sale anterioare, apărute fie la Buenos Aires, fie la Madrid: *"El Hambre de Dios"*. *De Pascal a Saint-Exupéry* – 1955, *Introducción a la Filosofía de la Historia* – 1961, *Auge y Ocaso de la Aristocracia* – 1974, *Autopsia de la Democracia. Un estudio de la Anti-Religión* – 1984, *Cultura y Libertad* – 1990, *Psicología de la Política* – 1991, *Voluntad Divina y Democracia* – 1994 etc.). A întemeiat și a condus, între 1959-1966, primul Cabinet de Psihopedagogie din Argentina, iar între 1960-1971, prima revistă de psihologie aplicată din America Latină ("Psicología Industrial"). Actualmente este directorul unui Institut de Psihologie Aplicată din Buenos Aires și continuă să conferențieze, atât în Argentina, cât și în afara ei. Și când te gândești că în România *pseudonimul* său nu spune nimic, iar *numele* nu-i este cunoscut decât din... pseudo-istoria legionară a preotului Palaghiță!

Răzvan CODRESCU



ION GAVRILĂ OGORANU:

DE CE AM SCRIS NUMELE PĂRINTELUI **ARSENIE BOCA** PE CRUCEA DE LA MÂNĂSTIREA SÂMBĂTA



Supraviețuitorii rezistenței anticomuniste făgărășene, împreună cu urmașii luptătorilor, am ridicat o cruce-monument în memoria celor ce s-au jertfit în luptele cu comunismul ateu. La locul cel mai de cinste am trecut numele părintelui Arsenie Boca, din următoarele motive:

1. În calitate de stareț al Mânăstirii Brâncoveanu, a ținut ca nimeni altul flacăra credinței, împotriva comunismului ateu, aducând lumea lângă altarele lui Hristos. Am evaluat această rezistență ca fiind mai importantă decât lupta politică sau armată anticomunistă.

2. Părintele Arsenie Boca i-a ajutat direct pe luptătorii din Rezistența făgărășeană, în anii 1945-1948, moral și material.

3. Cu sprijinul său s-au ținut aici, în anul 1947, consfătuirile ce au dus la o unitate de luptă a tuturor forțelor anticomuniste din țară.

4. Pentru atitudinea sa anticomunistă, părintele Arsenie a fost alungat, arestat în mai 1948, torturat de securitate și condamnat la închisoare și Canal, peste tot fiind un exemplu de demnitate și un sprijin pentru frații săi de suferință. A fost apoi ținut cât mai departe de Sâmbăta, până la moarte, umilit și izolat, dar permanent căutat de toți năpăstuiții din regiune, cărora le dădea sfaturi și îmbărbătare.

Pentru toate acestea, am socotit că părintele ARSENIE BOCA a fost omul cu cel mai mare aport în lupta anticomunistă. Și, ca un semn de înaltă prețuire, i-am trecut numele pe crucea ridicată la mânăstirea unde a fost atâția ani stareț. Fie-i pomenirea neîntinată!

APARIȚII ROMÂNEȘTI PESTE HOTARE

La Paris (Editura Fundației Culturale F.R.O.N.D.E.) a apărut, în Decembrie 1995, *Trilogia Valorilor* a lui Lucian Blaga. Traducerea e ireproșabilă, deși câteva sintagme românești i-au pricinuit mare bătaie de cap domnului G. Pișcoci, nefiind deloc ușor să redai în franțuzește ideea de dor, de pildă, cu toate implicațiile ei. Dl. Pișcoci e primul dintre filozofii români stabiliți la Paris care s-a străduit, în ciuda vicisitudinilor vremii, pentru o traducere integrală a operei blagiene. Această rodnică încăpățânare îi face cinste atât domniei-sale, cât și culturii românești.

Tot la Paris a apărut, în 1995, *Reflexions sûr le monde d'aujourd'hui* (Reflecții asupra lumii de azi), o carte de cugetări aforistice a unui român, B. Barlot (alias Brânceni). Schopenhauer spunea că și-a creat aforismele din repulsie față de sistem; nouă, românilor, aforismul ne vine ca o mănușă. Dar poate el concura "sistemul"? De ce nu, dacă și într-un bob de rouă se poate reflecta universul? Importantă e starea de har a gândului. "Inspiration - état dans lequel nous recevons l'au-de-là" (Inspirație - stare în care primim lumea de dincolo), sună unul dintre aforismele lui B. Barlot.

Din S.U.A., de la Detroit, ni s-au trimis la redacție două romane ale domnului N. Rădoiu, ambele în limba engleză. Primul (*Don't harm the Neighbor*) este povestea câtorva familii răvășite de soartă, pe fondul căderii noastre sub comunism. Acțiunea se petrece între Sibiu și Banat, cu-n arc peste timp în lumea americană, din perspectiva căreia își vede autorul lucrurile. E perspectiva unui luptător cu vremurile "ieșite din țâțâni", chiar dacă lupta nu se sfârșește cu o biruință externă, ci cu perpetuarea ei într-o formă de conștiință proliferantă, care ar putea să vieze pe orice tărâm, fie acesta cel din jurul Sibiului (unde se și petrec unele evenimente relatate), fie cel din Banatul copilăriei autorului, fie cel din Detroitul unde trăiește astăzi.

Celălalt roman, *"My journey"* (Jurnalul meu), este o adevărată odisee: povestea autorului, tânăr pornit în pribegie, după o complicată hărțuială cu poliția politică, urmând un drum aproape inițiatic, până în "paradisul" de dincolo de ocean. O narațiune complicată, în care caracterele sunt cu atât mai interesante cu cât se angajează în acțiuni care le depășesc.

Și nu putem încheia fără a arunca o privire și printr-un ungher de acasă. La Editura Junimea din Iași a apărut anul trecut și volumul de poezii *Piatră de încercare* al lui Cassian Maria Spiridon.

Îl semnalăm ca pe o încântătoare bizarerie lirică; o carte care-ți lasă în suflet niște semne de întrebare la care cine știe când s-ar putea răspunde. E probabil sublimarea "încercărilor" prin care a trecut autorul, devenite preaîncifrate "evidențe". Zice poetul: "nu ochiul tău îmi va urma căderea,/ ci singur, cu-o firească detașare,/ cum m-aș uita într-o oglindă/ în care fața mea dispare"...

Marcel PETRIȘOR

ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI DIN ROMÂNIA - FILIALA BUCUREȘTI

COMUNICAT

La Adunarea Generală a membrilor Filialei București a A.F.D.P.R., din ziua de 27.01.1996, s-a analizat activitatea Filialei și a fost prezentată o informare exhaustivă privind prestația necorespunzătoare a președintelui A.F.D.P.R, Dumitrescu Constantin, care se face vinovat de grave abateri de la Statutul Asociației, de atitudine dictatorială și de acțiuni menite să dezbine Asociația.

Adunarea generală a analizat starea de fapt și în unanimitate

A HOTĂRÂT

Convocarea de urgență a unui Congres extraordinar, pentru alegerea unui nou comitet de conducere al Asociației. Comitetul Filialei București face un insistent apel către toate filiale Asociației să se mobilizeze în vederea dinamizării activității A.F.D.P.R., pentru refacerea girului moral ce ne-a fost acordat de societatea românească și pentru o contribuție activă la viața socială din România.

Președinte, Octavian Tripa
Secretar, Nicolae Bardac

Un ochi râde, altul plânge...

Cazul d-lui Măgureanu

Publicarea (în "Evenimentul zilei") de către d-l Virgil Măgureanu, directorul Serviciului Român de Informații, a propriului dosar de "rezident" al vechii Securități a stârnit o furtună ce e departe de a se potoli; nu e însă nicidecum o furtună a *indignării publice*, cum ar fi fost normal, ci una a *fricii de adevăr* a actualei Puteri. Dimpotrivă, în ochii primitivei noastre opinii publice d-l Măgureanu tinde să treacă mai degrabă (fapt pe care a și mizat, de altfel) drept un erou al adevărului asumat (așa cum îl recomandă, iresponsabil, și o bună parte a presei). Sunt și dintre aceia care admiră "șmecheria" d-lui Măgureanu: "Ăsta e dat dracu', dom'le! Ai văzut ce i-a jucat?"... La noi "a fi dat dracului" e o virtute supremă; restul nu mai contează!

În realitate, cazul d-lui Măgureanu e scandalos și îngrețoșător, reflectând abjecția pe care se întemeiază în continuare societatea românească. Ne poate conveni în multe privințe gestul directorului S.R.I., dar asta nu trebuie să ne facă să-l privim într-o lumină falsă. Pe de altă parte, repudiindu-l pe d-l Măgureanu, nu ne apropiem în nici un fel de punctul de vedere al principalului său adversar, sinistrul C. V. Tudor. Judecați după cele mai elementare criterii morale, amândoi sunt la fel de murdari; doar "ambalajul" diferă. Divergența Vadim-Măgureanu e una strict politică și ține de dinamica internă a stângii neocomuniste, pe care noi o dezavuăm global.

Să vedem ce rămâne, la o analiză lucidă, din "eroismul" d-lui Măgureanu.

1) Dosarul n-a fost publicat decât "la înghesuială", spre a contracara iminenta lui apariție în "România Mare";

2) Recunoscându-și antecedentele securiste abia după 5 (cinci) ani de activitate în fruntea S.R.I., după ce anterior le negase categoric de mai multe ori, se cheamă că d-l Măgureanu a mințit cu nerușinare, bătându-și joc de o lume întreagă;

3) D-l Măgureanu continuă să mintă, căci dosarul a fost publicat (din inițiativa sa) doar în parte, iar legăturile cu fosta Securitate nu se reduc nicidecum la acest episod de tinerețe: altminteri d-l Măgureanu – o poate deduce și un copil – n-ar fi ajuns în fruntea noului S.R.I., unde a reușit să se și păstreze, după o luptă surdă cu atâția "profesioniști" influenți;

4) Conflictul actual este cu un om (și cu o "clică") față de care s-a arătat cooperant ani în șir, bălăcindu-se în aceeași mocirlă politică și morală, și cu care împarte responsabilitatea pentru "imaginea" jalnică pe care România o are astăzi în lume: în raporturile anuale ale S.R.I. a fost exhibat tot timpul un extremism fictiv (cel "legionar"), dar n-a fost atins niciodată extremismul real și evident al P.R.M. (cu care, de altfel, toate structurile Statului s-au dovedit, într-un momemt sau altul, complice);

5) Lupta actuală cu foștii colaboratori și protejați nu se duce nici din considerente de etică profesională, nici din considerente de siguranță națională, ci din simple interese personale, vizând apărarea propriei poziții actuale și pregătirea unei ambițioase poziții de viitor (dacă este nevoie, chiar prin șantaj, direct sau indirect);

6) Întreaga afacere creează un precedent periculos, care sfidează înseși temeiurile mult trâmbițatei "democrații", de vreme ce acțiunile unui șef de servicii secrete pot scăpa oricărui control parlamentar, iar documente în principiu secrete pot fi întrebuințate în scopuri strict personale. Și să nu ni se spună că d-l Măgureanu are dreptul să facă ce vrea cu *propriul său dosar*! Va avea acest drept numai atunci când *toate* dosarele personale vor fi puse la dispoziția cetățenilor, care vor putea, la rândul lor, să facă cu ele ce vor. Nu există, într-un Stat democratic, drepturi numai pentru *o singură persoană*, oricine și orice ar fi aceea!

7) D-l Măgureanu s-a dovedit nu numai mincinos, dar și incapabil sau nepăsător față de funcția pe care o ocupă, neputând opri scurgerea de informații din propriile arhive, deci lipsindu-i controlul asupra propriilor structuri. Cum pot asigura d-l Măgureanu și instituția pe care o conduce securitatea generală a țării, când nu-s în stare să-și asigure protecția de sine?

Iată cum ni se înfățișează, de fapt, "cavalerul sincerității" și "băiatul inteligent" al d-lui Brucan!

Să vedem, apoi, cum se explică panica atâtor politicieni de-ai noștri (mai ales din cercurile actualei Puteri) față de gestul d-lui Măgureanu. Este limpede că nu e vorba atât de probleme de principii sau de legalitate (invocate doar ca paravan față de opinia publică), cât de conștiința propriei *vulnerabilități*. Altminteri "panicații" de astăzi au precedente masive în eludarea principiilor și a legalității, mai ales când e vorba de afaceri înlăuntrul aceleiași tabere. Panica lor vine, în împrejurarea de față, din sugestia de șantaj pe care o implică manevra (deocamdată) defensivă a directorului S.R.I.; acesta nu doar că și-a luat o măsură de precauție personală, dar a creat și un precedent îngrijorător de divulgare a unor adevăruri incomode, existente în probe cât se poate de materiale. Iar oamenii Puterii au multe de ascuns, se vede, cu privire la trecutul lor politic și moral. Riscă să iasă la iveală, în chip indubitabil, că ne conduc, de șase ani de zile, sub lozinca unei "revoluții" iluzorii, nu doar câțiva nomenclaturiști recondiționați, dar o întreagă haită de politruci și turnători ai vechiului regim, al căror cel mai mare dușman rămâne Adevărul.

Un popor care nu se indignează însă dinaintea acestui spectru al abjecției, catadicsind să-l urmărească de la nivelul bagatelizator al bârfei cotidiene, e un popor care-și merită mizeria!

"Consistență" și "inconsistență"

Continuă atacurile concertate ale cercurilor stângiste, din țară și din emigrație (cuvântul "exil" nu mai are astăzi acoperire), împotriva dreptei național-creștine și mai ales a "fenomenului legionar". În această campanie se înscrie și volumul intitulat *Inconsistența miturilor. Cazul Mișcării Legionare*, în care un medic (Stelian Bălănescu) și un chimist (Ion Solacolu), stabiliți în Germania de prin anii '70, fac pe deștepții, sub forma unui dialog epistolar, stigmatizând legionarismul și elita culturală a epocii interbelice, cu argumente deja standardizate, ce nici măcar nu mai merită efortul unui răspuns direct. E simptomatic însă că banalitățile lor antilegionare (dar mai ales anticreștine și antiromânești), împrumutate cu precădere din arsenalul propagandei masonice, n-au întârziat să fie editate în țară ("Polirom", Iași, 1995). Oamenii aceștia, care n-au nici măcar stăpânirea termenilor pe care-i folosesc ("mit", "naționalism", "ortodoxism" etc.), îi judecă de sus pe un Nae Ionescu, pe un Mircea Eliade sau pe un Constantin Noica...

Desigur, în cartea aceasta și-n altele de același gen, sunt dezavuate orice manifestări neolegionare, dar adevărata luptă rămâne, de fapt, tot una cu *trecutul*. Există *o tradiție*, a cărei vigoare sperie: ea trebuie dinamitată sistematic, indiferent de mijloace, spre a netezi calea către o democrație a "creierelor spălate", cu iluzia "integrării" în niște structuri europene care au făcut și continuă să facă abstracție de noi. N-avem alternativă, ni se spune, decât "cizma rusească". Dar iată că "cizma rusească", în timp ce tocmai strivește Cecenia, devine "membră cu drepturi depline" în Consiliul Europei! Nu-ți trebuie decât realismul bunului simț ca să înțelegi că Europa nu-și va sacrifica niciodată interesele de dragul unor marginali pârliți, oricât de obedienți i-ar fi aceștia, economic sau ideologic.

Ce ne rămâne, atunci? Istoria însăși pare să dea un răspuns destinului nostru "tragic": *dăinuirea jertfelnică a ființei și conștiinței naționale, cu nădejdea la Dumnezeu, iar nu la oameni*. Singura noastră *zestre istorică*, mustind de toată jertfa și suferința strămoșilor, o reprezintă deocamdată, dincolo de pământul pe care-l călcăm, identitatea aceasta românească și creștină. E mult? E puțin? Dumnezeu știe.

Dar iată că ne trezim tot mai ispitiți, dinlăuntru și din afară, să renunțăm tocmai la această *unică* zestre milenară, în numele unor interese imediate, politice și economice; să ne lepădăm credința și conștiința de sine, în numele unor valori în care nu ne recunoaștem și care nu ne recunosc! Este ceea ce ne cerea ieri, în limba rusă, internaționalismul comunist și ceea ce ne cere astăzi, în limba engleză, internaționalismul occidental! Ni se flutură pe dinainte fel de fel de "drepturi" (mergând până la cele împotriva firii), dar nu ni se recunoaște *dreptul firesc la propria noastră tradiție*. Nu putem intra în paradisul terestru al Noii Ordini Mondiale decât prin apostazie națională și religioasă (pentru că altfel suntem musai "fasciști" și "fundamentaliști")!

Dar situația de azi este mult mai gravă decât cea de ieri. Nu pentru că internaționalismul rusofon ar fi fost mai convenabil (Doamne ferește!) decât cel anglofon, dar pentru că pe atunci aveam încă un popor român capabil de rezistență (directă sau indirectă), în vreme ce astăzi avem un popor român secătuit de lunga experiență anterioară, ba chiar, într-o proporție îngrijorătoare, deja înstrăinat de tradiție și de Dumnezeu. Naționalismul populist al "epocii Ceaușescu", distonant pe coarda marxismului și lipsit de o autentică dimensiune moral-spirituală, n-a reprezentat nicidecum o frână în calea disoluției naționale, ci un ingredient pervers, de natură să scârbească pe termen lung conștiințele mai sănătoase și să le otrăvească pe cele mai bolnave, compromițând însăși ideea de naționalism. Această formă de autohtonism demagogic hrănește încă, din păcate, un anumit extremism criptocomunist, pe care nu-l putem tolera nici măcar ca "tovarăș de drum".

Primejdia prin care trecem astăzi – pe fondul unei vădite eclipse a conștiinței naționale și creștine, de care profită propaganda masono-stângistă – este una fără precedent. Riscăm să ieșim din istorie ca *neam* și să supraviețuim doar ca *turmă* (fie în staulul Apusului, ce pare mai probabil pe termen scurt, fie în cel al Răsăritului, ce pare mai probabil pe termen lung). Am propus și altădată reactualizarea distincției dintre "popor" (realitate *sincronică*) și "neam" (realitate *diacronică*). Dacă o acceptăm, atunci riscul nostru de astăzi poate fi formulat astfel: actualul *popor* român riscă să scoată din istoria curentă milenarul *neam* românesc. Două mii de ani de istorie crucificată se pot înfunda în nevrednicia uitucă a câtorva generații.

Ce au voit cândva, dincolo de greșelile ce li se pot imputa, legionarii? Ei au simțit just primejdiile veacului și au încercat să salveze disoluția conștiinței noastre naționale și creștine, ca niște cruciați pe "linia neamului" (care nu e monopolul politic al vreunei formațiuni, ci sumă ideală a tradițiilor noastre istorice). Ei au voit să în-vrednicească poporul român – pe noul fond al României Mari – spre o renaștere națională care să-i permită trecerea de la statutul de *obiect* al istoriei la acela de *subiect* creator de istorie. Au voit să facă din România nu doar o anexă a Apusului sau a Răsăritului, ci o forță politică și spirituală care să impună și să se impună, într-o Europă a unității creștine. Era o năzuință căreia vremurile păreau să-i surâdă, dar pe care Războiul și trădările o vor spulbera. Măreția acestui ideal, ce în contextul de atunci nu contravenea realităților (cum tindem noi astăzi să judecăm), a atras în marea aventură legionară o parte însemnată a *elitelor* neamului. Era un pariu al "românismului" cu sine însuși, la o răscruce a istoriei europene.

Într-o istorie modernă despre care ni se tot repetă că ne-a făcut-o Francmasoneria, Mișcarea Legionară a forțat un moment de *afirmare românească și creștină*, întemeiat pe vrednicie, asceză și jertfă. Istoria a mers în răspărul așteptărilor legionare. Poate că anumite excese se răzbună. Poate că nici "celula românească" n-a rezistat până la capăt. Poate că și Nae Ionescu avea dreptate să-i mărturisească lui Petre Țuțea că ei, tinerii legionari, ar fi vrut să călărească România ca pe un armăsar, pe când ea nu era decât o catârcă... Legionarii au pierit cu miile pe baricadele visului lor, iar România s-a prăbușit, urmând unui destin ce ne-a amânat mereu, în mlaștina comunismului (din care nici în prezent nu a ajuns să se despotmolească pe deplin).

Astăzi, legionarismul reprezintă *un episod de istorie* românească ce-și reclamă, prin măreția aspirațiilor și mulțimea jertfelor, partea lui de dreptate, pe lângă criticile ce i se pot aduce. "Diabolizarea" lui radicală reprezintă o nedreptate orientată tendențios împotriva valorilor naționale și creștine. Legiunea nu mai poate fi reiterată ca atare, pentru că ea ține de un întreg context dispărut. *O dreaptă actuală*, ca apărătoare și promotoare a ființei românești și a tradiției noastre creștine, rămâne însă *o necesitate* (în primul rând *morală* și numai în al doilea rând *politică*), atâta vreme cât nu ne-am consolat să scuipăm pe morminte și să ne vindem sufletele la iarmarocul istoriei contemporane. Această dreaptă nu va trebui să ia neapărat forma unui partid; ea trebuie să se manifeste mai degrabă ca *un curent de sensibilitate și opinie*, dincolo de acțiunea politică imediată. (De altfel, în lipsa unui atare "curent", înființarea sau re-înființarea de partide e pură "aflare în treabă").

Orice ne-ar mai fi scris să îndurăm în istorie, important este *să rămânem noi înșine*, dacă nu dintr-un sentiment al responsabilității istorice, măcar din cel al unei minime demnități. Abia pe acest temei putem vorbi, în ce ne privește, de "consistență" sau "inconsistență".

V. A. M.

Editura
PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacțional: **Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-șef;**
Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU,
Constantin IORGULESCU, Marcel PETRIȘOR
Ligia BANEA
secretar de redacție
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr. 109
telefon 069/422536

Tehnoredactare computerizată
"PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company